

IRAKAS LAUKIA ŽYDU KERŠTO PUOLIMO

BUVĘS AMERIKOS PREZIDENTAS TURI DAUG TEISIŲ IR PRIVILEGIJŲ

WASHINGTONAS. — Amerika nepamiršta savo buvusių prezidentų. Įvairios jų teisės ir privilegijos ypač išaugo per prezidento Johnsono laikotarpį. Daug tų privilegijų buvo numatyta 1933 metų Prezidento akte ir 1958 metų Buvusių prezidentų akte. Prezidentas Johnsonas ir jo žmona turės slaptosios tarnybos detektyvų apsaugą iki savo gyvenimo galo. Jis gaus 25,000 dolerių metinę pensiją, galės siųsti laiškus nemokamai ir gaus nemokamas įstaigas sau ir savo tarnautojams valdiškuose pastatuose.

Prezidentas Johnsonas be to, gaus pensiją ir iš Kongreso — 22,000 per metus, nes jis daug metų dirbo Atstovų Rūmuose ir Senate.

Per pirmus šešis mėnesius Johnsonas galės išleisti 375,000 dolerių įvairiems tarnautojams, sekretoriams, įstaigų baldams, spausdinimui, raštinių išlaidoms padengti. Po tų šešių mėnesių tiems reikalsams ir tarnautojų samdymui jis gaus po 80,000 dolerių per metus.

Šiuo metu Johnsonas turi Austine valdiškuose rūmuose 20 kambarių ir vietos sandėliavimui įvairių dokumentų, fotografijų, kurių prisirinko jam esant prezidentu. Įvairiems daiktams, dovanoms, gautoms iš kitų valstybių galvų irgi yra specialūs sandėliai. Tos dovanos bus vėliau perkeltos į naujai statomą 10 aukštų pastatą, kur bus įrengtos prezidento Johnsono muziejus, skaitykla ir įstaigos jam pačiam vartoti.

Dabartinės patalpos dirba Walt Rostow, buvęs prezidento patarėjas, dabartinis Texas universiteto profesorius, įvairūs tarnautojai, du buvę prezidento kalbų rašytojai. Jie visi dirba prie 22 milijonų puslapių turinčių Johnsono archyvų, prie 250,000 įvairių fotografijų.

Buvęs prezidentas Johnsonas gaus nemokamai visus svarbiausius Amerikoje leidžiamus laikraščius ir žurnalus. Jo naudojimui paskirtas karinis helikopteris. Buvusiam prezidentui pageldaujant, jis gaus medicinos patarnavimus, kelionėms lėktuvus ir automobilius sau ir savo detektyvams bei savo šeimai.

Johnsonų ūkyje pasiliks ten pastatytas 6,300 pėdų ilgumo nusileidimo takas, angaras, kuris paverčiamas teatro patalpa ir kiti pastatai, kurie buvo įrengti Johnsono prezidentavimo laikui. Ūkį saugos slaptosios tarnybos valdininkai, kurių skaičius bus padidinamas, kai Johnsonas kur keliaus.

Skaitant apie buvusio prezidento privilegijas, kyla mintis, kad būti eksprezidentu yra dar geriau, negu sėdėti Baltuose Rūmuose, nes čia be privilegijų yra ir daug darbo bei reikia nešti didelę atsakomybę.

Arestai Ispanijoje

MADRIDAS. — Ispanijos vyriausybė, susirūpinusi pasaulio spaudos reakcija dėl naujų areštų Ispanijoje, pranešė per savo informacijos ministeriją, kad visų suimtųjų skaičius Ispanijoje nesiekia 200 asmenų.

Korespondentai patyrė, kad Bilbao mieste suimta nemažai karininkų. Tai daugiausia, karlistai, kurie remia Carlos Hugo iš Borbon-Parma pretenzijas į Ispanijos sostą. Būta suėmimų ir Madrido įgulos karininkų tarpe.

Ispanų valdžia uždarė dvi knygų leidyklas, kurios spausdindavo marksistines knygas ir prieš Franko nukreiptą spaudą.

IŠ VISO PASAULIO

PARYŽIUS. P. Vietnamo viceprezidentas Ky pareiškė spaudai, kad jis nieko prieš susitikti privačiai su Viet Congo atstovais, jei tai padėtų pagreitinti taikos derybų eigą. Jis pridėjo, kad Saigono vyriausybė bandys sumažinti Amerikos kareivių Vietname skaičių, pati perimdama didesnę karo našą ant savo pečių.

ROMA. — Irako studentai, studijuoją Italijoje, suvažiavę į Romą bandė užimti Irako ambasados patalpas. Po šešių valandų ambasados rūmuose studentai ramiai išsikirstė.

LONDONAS. — Dainininkė Judy Garland, 48 metų paskelbė, kad ji sausio 9 d. slapta ištekė už jauno vieno klubo savininko. Jis yra katalikas, o ji — žydų tikėjimo.

FORT SHERIDA. — Iš medžiotojų klubo nežinomi asmenys pavogė 24 šautuvus, keturis revolversus ir kitų daiktų.

ANKARA. — Turkijos ūkininkai žada akmenimis apmėtyti Amerikos ir Sovietų Sąjungos ambasadas, nes jų nuomone, dėl blogo oro Turkijoje kalti yra sovietų ir amerikiečių erdvės bandymai. Erdvėlaiviai padarę dangųje skylių ir sumaišę visą klimatą.

WASHINGTONAS. — Naujoji vyriausybė skirs daugiau lėšų kovai prieš nusikaltimus miestų gatvėse. Užvakar netoli Baltųjų Rūmų buvo užpulta viena vyriausybės tarnautoja.

MASKVA. — Sovietų užsienio reikalų ministeris Gromyko apkaltino Ameriką, kad ji vis daugiau bombarduojant savo lėktuvais Laos teritoriją ir bandanti išplėsti Vietnamo karą į Laosą. Kaip praneša Amerikos karo vadovybė, komunistai sumažino ginklų siuntimą per demilitarizuotą zoną, bet padidino — per Ho Chi Mingo kelių tinklą Laos, kur tuos kelius daug Amerikos bombonešiai.

Miestuose paskirs daugiau teisėjų

WASHINGTONAS. — Kandidatuodamas į prezidentus, prezidentas Nixonas savo kalbose žadėjo kovoti prieš miestuose vis augančius nusikaltimus. Dabar jis jau planuoja prašyti Kongreso daugiau lėšų ir daugiau teisėjų. Reikalingi 67 nauji federaliniai teisėjai, nes dabar daug kur teismai yra per daug užversti bylomis.

Teismai dažnai, negalėdami greit išspręsti kriminalinių bylų, paleidžia įtariamuosius už užstatą. Nusikaltėliai, belaukdamieji teismo dienos, dažnai padaro dar kelis nusikaltimus.

Iš naujų teisėjų šeši bus skiriami pačiame Washingtono mieste, kur nusikaltimai vis auga.

Prezidentas Lyndon B. Johnson ir ponja išsikėlė iš Baltųjų Rūmų, bet ant sienos paliko savo paveikslus. Baltuosiuose Rūmuose yra visų buvusių prezidentų paveikslai.

SOVIETAI JUNGtinėse TAUTOSE TRUKDO ŠALPOS KOMITETO DARBĄ

NEW YORKAS. — Neturtingosios pasaulio valstybės, laukiančios paramos iš daugiau pažengusių kraštų, su nerimu seka Sovietų Sąjungos politikavimą Jungtinėse Tautose. Sovietai, padedami kitų komunistinių kraštų stengiasi užblokuoti Vakarų Vokietiją, kurią kitos valstybės siūlo į 54 vietų komitetą, kuriam tektų padaryti planus neišsivysčiusiems kraštams šelpti. Vokietija nėra Jungtinių Tautų narys. Sovietai sako, kad Vakarų Vokietija tik tada galės būti pilnateisiu nariu, kai bus priimta ir Rytinė Vokietija. Dabar Vak. Vokietija Jungtinėse Tautose teturi stebėtojų vaidmenį.

Nežiūrint šitokios ribotos padėties, kai klausimas liečia kitų kraštų šelpimą, Vakarų Vokietija yra labai svarbi įvairios finansinės paramos davėja. Bono vyriausybė iki šiol per Jungtines Tautas atsilikusių kraštų paramos programai yra jau davusi 10 kartų daugiau lėšų, negu visos komunistinės valstybės, įskaitant ir pačią Sovietų Sąjungą kartu. Vakarų Vokietija yra narys įvairių Jungtinių Tautų organizacijų: Maisto ir Žemės ūkio organizacijos, Tarpautinio valiutos banko, Išsivystymo ir Atstatymo banko ir kitų. Vien pernai Vakarų Vokietija davė Jungtinių Tautų įvairiems fondams 58 milijonus dolerių, o komunistinės šalys davė tik 7 milijonus dol.

Be šitų Jungtinių Tautų organizacijų ir fondų, Vakarų Vokietija nemažai paramos teikia atsilikusioms šalims ir betarpiškai. Todėl Afrikos ir Azijos kraštai Jungtinėse Tautose suskilo į kelias grupes. Vieni remia Vakarų Vokietijos ir Šveicarijos dalyvavimą tarptautinėje šalpoje, o kiti remia Sovietų Sąjungą, kuri dėl politinių sumetimų stengiasi Vokietiją iš šalpos planavimo komiteto išstumti. Generalinėje Asamblėjoje už Vokietiją pasisakė 97 valstybės ir prieš tik 8. Tačiau dabar sovietams pavyko suaugti prie Vokietiją arabų kraštus.

Blogiausia, kad tas ginčas sustabdė šalpos darbus ir atidėjo planų sudarymą. Šalpos laukiantieji kraštai žino, kad paramos greičiau galima tikėtis iš vakarų valstybių, o ne iš komunistų. Vakarų pasaulis davė atsilikusiems kraštams 1962 metais 7.2 milijardus dolerių, o 1967 metais jau 9.6 milijardus. Tuo tarpu komunistinės valstybės 1962 metais davė 400 milijonų, o 1967 metais tik 350 milijonų.

Sovietų protestas Jungtinių Tautų sekretariatui, kuris "vergaiskai atidaro Jungtinių Tautų

duris Vakarų Vokietijai" ir grąsinimas boikotuoti JT išsivystymo komiteto darbus, įstūmė visą komiteto sudarymo darbą į ginčus ir į neveiklumą. Nuo to nutenkė tik šalpos laukiantieji kraštai.

Riausės Pakistane

KARACHI. — Pakistano valdžia, vis plečiantis riaušėms, pasiuntė kariuomenę į Peshawarą prižiūrėti tvarkos. Dabar kariuomenės daliniai patruliuoja jau penkis dienas Pakistano miestus: Karachį, Dacą, Khulną, Lahorę ir Peshawarą.

Prezidento Khano vyriausybė tokių plačių neramumų dar neturėjo. Opozicijos partijos, susijungusios į demokratines akcijos frontą, reikalauja pakeisti prezidento rinkimų tvarką ir leisti žmonėms balsuoti slapta, tiesioginiu balsavimu. Šiuo metu Pakistano prezidentas renkamasis netiesioginiu būdu. Piliečiai išrenka elektorių, o šie tada parenka prezidentą.

Nors rinkimai dar tik už met-

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Vakar prezidentas Nixonas su Valstybės Saugumo tarybos nariais svarstė Viduriniųjų Rytų padėtį.

♦ Egipto prezidentas Nasseris pareiškė, kad arabų — Izraelio karas teturėtų tik nedidelę įžangą, kad toliau bus daug didesnių ir kruvinesnių kovų.

♦ Vienas Sirijos diplomatas buvo pašautas Bagdade, Irake vieno slaptos policijos valdininko.

♦ Šiandien Paryžiuje vyksta antras taikos derybų susitikimas tarp pilnų abiejų pusių delegacijų.

♦ Viet Congas paskelbė, kad Tet švenčių metu karo veiksmų bus nutraukti visai savaitei.

♦ Pernai vartotojų kainos Amerikoje pakilo 4.7%. Tai didžiausias pabrangimas nuo Korėjos karo laikų.

♦ Kalifornijoje naujos audros, sniegas ir vėjai trukdo gelbėjimo darbus. Iki šiol jau žuvo 93 žmonės. Nuostolių padaryta už 138 milijonus dolerių. Iš kalnų į vandenyną išplauta tūkstančiai nuodingų gyvačių, kurios dabar šliaužioja pajūryje.

tu, opozicija jau išstatė savo kandidatą buvusį užsienio reikalų ministrą Zulfikar Ali Bhutto, kuris dabar yra laikomas arešte.

Vakarykščiuose neramumuose vėl buvo sunkiai sužeisti septyni asmenys.

"Pueblo" kapitonas Lloyd Bucher ir jo žmona Rose Kalifornijoje, laivyno komisijos apklausinėjimo metu. Menoma, kad jis bus atiduotas karo teismui už "Pueblo" igules pasidavimą.

IRAKO ŽYDŲ PAKORIMAS PADIDINO ĮTEMPIMĄ VIDURINIUOSE RYTUOSE

BAGDADAS. — Irako valdžia, pakorusi viešai devynis žydus, paskelbė, kad prasidėjo naujas teismas, kuriame kaltinamieji šnipinėję Amerikos žvalgybai ir Izraeliui. Londone skelbiama, kad naujame teisme kaltinamųjų suole sėdi 35 asmenys, jų tarpe 13 žydų. Irakas skelbia turįs žinių, kad Izraelis rengiasi dideliui puolimui prieš Irako kariuomenės dalinius Jordane. Čia stovi virš 20,000 Irako kareivių. Amerikos vyriausybė jau įspėjusi Izraelį neplanuoti keršto veiksmų, nes jie gali pavirsti į naują karą.

Erdvės tyrimams trūksta pinigų

WASHINGTONAS. — Erdvės tyrimų agentūros direktorius dr. George Mueller pareiškė spaudai, kad jei vyriausybė neskirs erdvės tyrimams daugiau lėšų, tai ateinančiame dešimtmetyje sovietai pralengs ir paliks Ameriką erdvės bandymuose.

Jis nurodė, kad šioms metams NASA gavo dviem milijardais mažiau dolerių, negu prieš ketveris metus. Numatytos lėšos — 3.9 milijardai dolerių labai suvaržys erdvės skridimus su įgulomis ir Nasa turės peržiūrėti savo planus.

Muellerio nuomone, Sovietų Sąjunga išleidžia erdvės bandymams apie 50% daugiau, negu Amerika. Šiuo metu Amerika dar yra patenkinamoje padėtyje. Vasario 28 d. įvyks Apollo 9 skridimas, o vasarą bus bandoma nukraidinti pirmuosius žmones ant Mėnulio. Tačiau, po to Nasa teks suvaržyti savo programą dėl lėšų stokos.

Tardo admiralą

CORONADO. — Karo laivyno tardymų komisija šiandien apklausinės admiralą Frank Johnsoną, kuris "Pueblo" laivo pagrobimo metu buvo Amerikos karo laivyno vadas Japonijoje. Iki šiol duotuose parodymuose paaiškėjo, "Pueblo" buvo beveik neginkluotas, jam trūko įrengimų sunaikinti slaptiems aparatams ir dokumentams, kapitonas buvo įspėtas nesitikėti paramos, jei kas laivą užpultų. Dėl šių prasilenkimų su įprastais laivyno operacijų metodais gali nukentėti laivyno vadovaujantieji asmenys.

Admirolas Johnsonas yra šiuo metu 13-tojo jūrų rajono viršininkas. Jis turi labai gerą tarnybos istoriją, yra gavęs daug pasižymėjimo medalių. "Pueblo" kapitono Bucherio likimas daug priklausys nuo jo liudijimo tardymų teisme.

♦ New Orleans prokuroras pareikalavo, kad Clay Shaw teisme dalyvautų Texas gubernatorius John Connally, kuris buvo sužeistas, kai žuvo prezidentas Kennedy. Prokuroras Garrison siekia įrodyti, kad Kennedy nušovė ne vienas Osvaldas, bet keli asmenys.

♦ Gynybos departamentui labai trūksta karininkų. Seni pulkininkai neišleidžiami pensijon. Ypač trūksta kapitono ir leitenanto, kurių Vietname žuvo virš 1,000.

— Š. m. sausio 11 d. Lietuvos atstovas ir ponias O. Kajeckienė dalyvavo Čado ambasadoriaus ir ponios Massibe priėmimo, suvokiant jį valstybinės šventės progą.

Izraelio premjeras Eshkol piktai apkaltino pasaulį, kad jis užsimerkia, kai arabai žydus persekioja ir žudo. Šį kartą jo priekaištas nevisai teisingas, nes daug pasaulio vyriausybių pasmerkė Iraką už viešą, barbarišką žydų korimą turgavietėse aikštėse. Apgailėstą pareiškė valstybės departamentas, Britanijos užsienio reikalų ministerija ir Popiežius, kuris pasakė, kad "gaunami įspūdis, jog Irako pakorimuose vaidmenį turėjo ir rasizmas. Vatikano laikraštis sako, kad Popiežius dar prieš mirties bausmių įvykdymą kreipėsi į Irako vyriausybę, ragindamas ją parodyti galiautumą".

Irako korimus pasmerkė net ir komunistinių valstybių atstovai Jungtinėse Tautose. Jie, žinoma, tai padarė privačiai, pasikalbėjimuose su korespondentais. Net ir kitų arabų valstybių diplomatai susirūpinę, kad Irako elgesys tik padės Izraeliui. Vienas arabas pareiškė: "Tie kvailiai sugadino visą reikalą su savo korimais. Izraelis laimės per Irako kvailumą".

Pasaulio žydai šį įvykį išnaudoja protestams ir demonstracijoms. Jos jau įvyko New Yorke prie Irako JT atstovybės, Romoje prie Irako ambasados, Paryžiuje, Londone ir kitose sostinėse, kur yra žydų organizacijų. Pasaulio Žydų prez. Goldman pasisutė Jungtinių Tautų sekretoriui laišką, kuriame ragina daryti viską, kad arabų kraštuose gyvena 8,500 žydų galėtų išvažiuoti iš tų kraštų.

Irako vyriausybė nepaprastame posėdyje svarstė pasaulio reakciją į pakorimus. Informacijos ministeris Salum nurodė užsienio laikraštiniams, kad žydų propaganda kelianti triukšmą, kai tuo tarpu, pakartųjų buvo ne vieni žydai, bet krikščionių ir arabų. Žydai nesą Irake persekiojami. Jis pristatė laikraštiniams ir Bagdado žydų rabiną, kuris pareiškė, jog jis visiškai pasitiki tribunolo teisingumu. Rabinas paneigė užsienio spaudos paskleistą žinią, jog pakartųjų tarpe buvęs ir jo sūnus.

Irako vyriausybė skelbia, kad ji yra nutarusi sutriuškinti krašte veikiančius šnipų lizdus ir nužudyti šnipinėjimu toliau žada viešai pakarti, kaip pamoką tiems, kurie šnipinėja svetimoms valstybėms.

KINŠASAS. — Konge suvažiavo 10 Afrikos prancūziškai kalbančių valstybių galvos. Tai jau trečias šių kraštų suvažiavimas, aptariąs bendros rinkos ir kitus ekonominio bendradarbiavimo klausimus.

KARACHI. — Pakistane nemažėja riaušės ir neramumai. Karachi mieste susimušė prezidento Khano gerbėjų minia su opozicijos demonstrantais. Buvęs užmušti penki asmenys. Praėjusią savaitę riaušėse žuvo jau 22 asmenys.

DETROITO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

Vasario šešioliktajai besiruošiant

Elzbieta Paurazienė vado-
vaujamas Detroito Lietuvių Or-
ganizacijų Centras šiuo laiku
jau turi paruošę visą progra-
mą. Yra likęs neišspręstas tik
vienintelis dalykas — kas kal-
bės iš amerikiečių valdžios. Tik-
rumoje aukštas ir dabar labai
populiarus pareigūnas yra pa-
kvieštas, bet dar negautas jo at-
sakymas. Todėl ir ši kartą jo
pavardės dar negalime skelbti.

Kalbėtojas iš lietuviškų politi-
nių viršūnių jau sutikimą davė.
Tai jauniosios kartos atstovas
iš Niujorko, Vliko narys dr. Al-
girdas Budreckis. Jis Detroito
publikai dar niekada nėra kal-
bėjęs.

Kaip minėjau peretą kartą,
sekmadienį, vasario 16 d., Ne-
priklausomybės šventės prasidės
iškilmingomis pamaldomis (su-
ma) visose trijose katalikų baž-
nyčiose. O iškilmingasis aktas
bei po jo sekanti meninė pro-
grama bus atlikta Mercy College,
McAuley auditorijoje, 8200 W.
Outer Drive, prie Southfield
greitkelio. Minėjimo pradžia ly-
giai 3 val. po pietų. Užtruks apie
porą valandų.

Ponia E. Paurazienė prieš ra-
šant šias eilutes išpėjo, kad šeš-
tadienį, vasario 15 d. 7 val. va-
kare Lietuvių namuose bus pa-
krindinio kalbėtojo dr. A. Bu-
dreckio pagerbimo vakarienė.
Kadangi šeimininkės sutiko dirb-
ti be honoraro, tai vakarienė,
įskaitant ir kokteilį, tekainuos
tik 3 dol. asmeniui. Iš tokių vai-
šių Dlocas niekada nesiekia pel-
no. Tai yra tradicinis Detroito

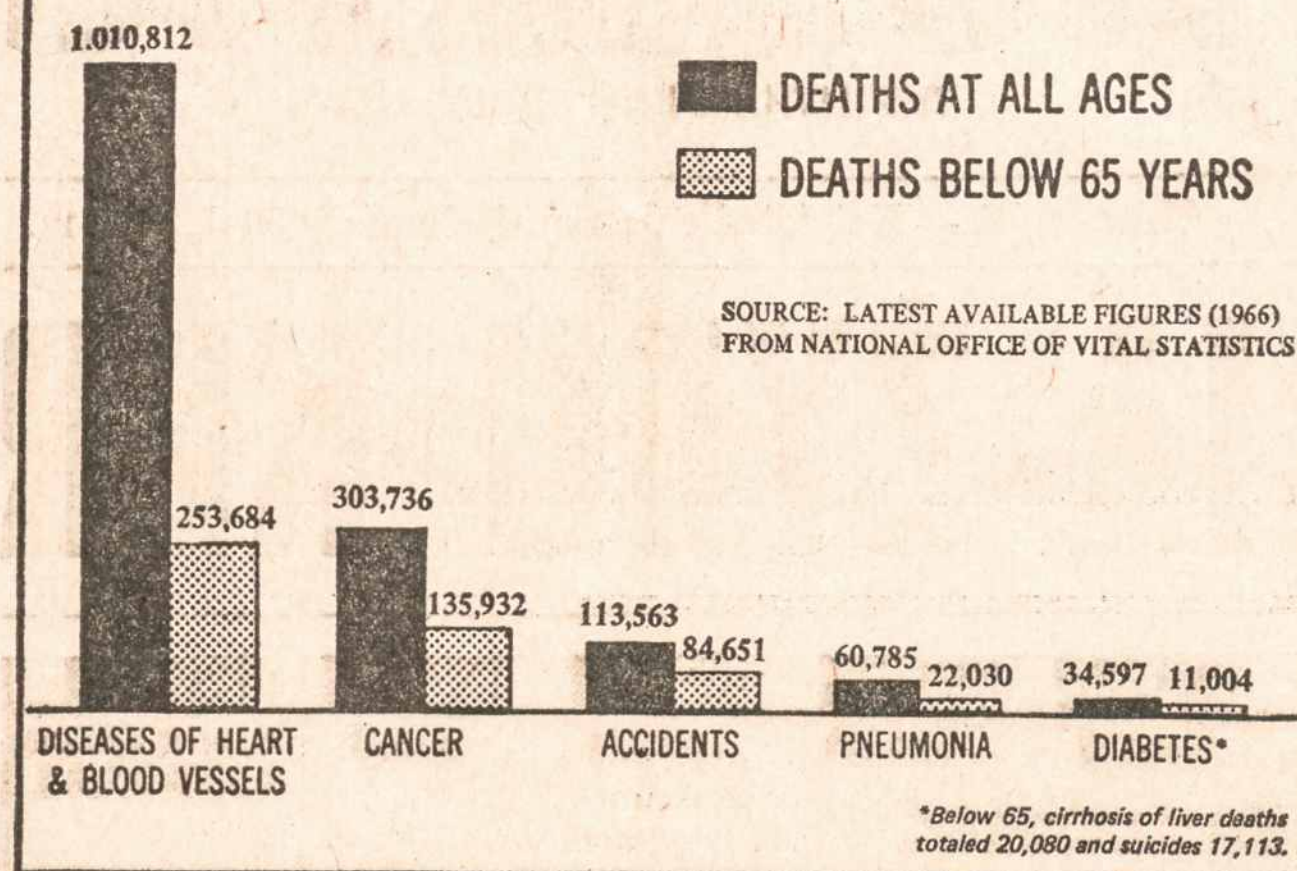
lietuvių vaišingumas, o kartu
ir suteikiama proga iš toliau at-
važiaavusiam garbingam svečiui
suartėti su iškiliaisiais mūsų vi-
suomenininkais, bei susipažinti
su mūsų problemomis. Dloco va-
dovybė kviečia publiką gausiai
dalyvauti. Apie dalyvavimą pra-
šo iš anksto pranešti, paskambi-
nus telefonu: E. Paurazienė —
UN 2-3298, Antanui Sukauskui
— TA 6-5678, arba Kazuii Vei-
kučiui — WA 4-6469.

Dar primenu, kad Vasario 16
proga, minėjimo metu bus ren-
kamos aukos tikrai Amerikos
Lietuvių Tarybai ir publika yra
prašoma būti duosnia.

LŽS centro valdybos
posėdis

Lietuvių žurnalistų sąjungos
centro valdyba posėdžiavo čia
rašančiojo namuose sausio 24
dieną. Nors tai buvo eilinis (se-
ptintasis iš viso) c. v-bos posėdis,
tačiau jame, kaip ir beveik vi-
suose ankstesniuose, buvo pada-
ryta nutarimų, kurie paliks pėd-
sakus ateičiai. Mano nuomone,
pats svarbiausias šio posėdžio
nutarimas yra steigti LŽS savi-
šalpos fondą. Apie tokio fondo
steigimo galimybes jau buvo už-
siminęs c. v-bos pirm. Vytas Al-
antas "Pranešėjyje" Nr. 1. Ei-
lė spaudos darbuotojų, "Prane-
šėja" gavė ir atsiliepę laiškais,
šio posėdžio metu V. Alantas
pateikė trumpus, aiškius ketu-
rių paragrafų LŽS Savišalpos
fondo įstatus. Jie buvo priimti

LEADING CAUSES OF DEATH IN THE U.S.

Statistikos duomenys rodo, kad nuo širdies ligos daugiausia amerikiečių miršta. Vėliau ją seka
vėžys, įvairios nelaimės, plaučių uždegimas, cukrinė ir kitos ligos.

ir kartu užprotokuluotas fondo
įsteigimo faktas. Kaip fondui
telkti lėšas, teks pakalbėti ne
tik artimuosiuose "Pranešėjo"
numeruose, bet ir per kitos
spaudos skiltis. Reikia manyti,
kad toks fondas nesunkiai ras sa-
vo rėmėjus ir į vargą patekę
spaudos darbuotojai ateityje su-
silauks šiek tiek tokios paramos.
Naujais nariais į LŽS centri-
nį skyrių šio posėdžio metu bu-
vo priimti du plačiai žinomi di-
delių kvalifikacijų, aukštos eru-
dijos rašto vyrai, periodikos
bendrądarbiai bei knygų auto-
riai: Jeronimas Cičėnas ir kun.
prof. Stasys Yla.

"Pranešėjo" numerio mace-
nata nutarta kviesti LŽS Cikagos
skyrių. Minimas skyrius ta pro-
ga galėtų plačiai paminėti ir
savo veiklos dešimtmetį.

Prieš pat posėdį mus buvo pa-
siekusi žinia apie Juozo Baču-
no-Bačiūno mirtį. Mums tai bu-
vo savotiška likimo ironija, nes
už vieno kito mėnesio ji buvo-
me numatę pakelti į LŽS garbės
narius.

Posėdyje dalyvavo, kaip ir še-
šiuose ankstesniuose, visi de-
troitiškiai c. v-bos nariai: V.
Alantas, V. Mingėla, V. Selenis
ir šių eilučių autorius.

Lietuvių Fondo stovis

Prieš skaičius skelbdamas tu-
rį nusistebėti, kad Lietuvių
Fondo reikalai Detroito liko la-
bai apleisti. Jei neklystu, 1968
metais LF Detroito vajeus ko-
mitetas neturėjo nei vieno posė-
džio. Žalėtos steigti kažkokios
seniūnijos ar apylinkės aukoms
telkti liko tik popieriuje. Atro-
do, jog pateisinimo iškoma Su-
kaktuvinių Laisvės metų iškeltose
specifinėse problemose. Gir-
di, ir aukos buvo renkamos ke-
liems kitiems, tik Sukaktuvi-
niams metams skirtiems fon-
dams. Bet kaž, ar toki pasitei-
sinimai logiški? Kaži, ar vietoj
įprastų aukoti sumų daugelis Su-
kaktuvinių metais atbėgo su
šimtinėmis? Mano turimi (spau-
doje skelbti) aukotojų sąrašai
rodo, kad didelė tautiečių dau-
guma, geriausiu atveju, šalia
dešimkės Altui, kitą dešimkę pri-
dėjo Jungtiniam fondui. Taigi,
Lietuvių Fondui telkiamos šim-
tinės su tomis smulkiosiomis auke-
lėmis nieko bendro neturi. Man
regis, kad, jeigu LF vajininkai
būtų pasitempę, Sukaktuvinių
metais būtų daugiau pinigų su-
telkę, negu paprastais, nes ne
vienas tautietis, gražiai papra-
šytas, būtų Sukaktuvinius me-
tus įprasminęs stambesne auka.

Auka, kurią, vistiek, anksčiau
ar vėliau iš jo išplėšime... Dabar,
žinoma, jau po Sukaktuvinių.
Metai prasnausti ir daug atsili-
ka.

Kad LF reikalus eilinis tautie-
tis gerai žino, jau rodo vienas
dėmesio vertas faktas. Tai au-
kojamas LF laidotuvių proga.
Ačiū Dievui, šitas paprotys jau
tik įsipilietino, kad kiekvienose
lietuviškose laidotuvėse, šalia
gelių bei mišų aukų, jau lygiai-
teisis ir LF aukų lapas. Aišku,
gelių puokščių bei vainikų skai-
čius gerokai sumažėjo ir gal vie-
nam kitam mirusiojo šeimos na-
riui laidotuvių metu širdį sop-

telia. Bet kai mirusį išveža į
kapus, kai ten teleidžia palikti
vos porą puokščių ir kai vėliau,
didžiam skausmui aptilus nuo
jausmų grįžtama į logiką, kai
pamatomos mirusiojo vardui
jamžinti į LF aukotos sumos,
tai tų sumų aukotojams reiškia-
mas didelis dėkingumas. Čia
reikėtų tepridėti: ateityje kiek-
vieną mirusį lietuvių laidojant,
tegu gelių puokščių skaičius dar
daugiau sumažėja ir tegu tie pi-
nigai Lietuvių Fondui patenka!

O dabar, va, gavau LF Det-
roitito vajeus k-to vicepirmininko
ir LF Tarybos nario Vytauto
Kutkaus biuletenį Nr. 8, skel-
biantį naujus LF narius bei au-
kojusius į LF smulkesnes sumas.
Duodamas sąrašas apima au-
kojusius nuo 1968 m. liepos 18
d. iki 1968 m. pabaigos.

Įnašai mirusių atminimui: Ma-
rijono Janukaičio — 283 dol., Al-
donos Leščinskienės — 200 dol.,
Petro Kučinsko — 108 dol. ir Le-
ono Šukio — 100 dol. Naujas na-
rys Leonas Lozickas — 100 dol.

Padidinti ankstesnį įnašai mi-
rusių atminimui: Vlado Plū-
ros — 35 dol. (iki 535 dol.), Ste-
po Iljesovičiaus — 77 dol. (iki
177 dol.) ir Prano Gužaičio —
20 dol. (iki 125 dol.). Be to an-
kstesnius įnašus padidino: Laima
ir dr. Petras Žemaičiai — 300
dol. (iki 600 dol.) ir Elzbieta
Paurazienė — 20 dol. (iki 80
dol.).

Iki 1968 m. pabaigos Detroito
buvo 148 LF tikrųjų narių, au-
kojusiu nemažiau šimtinės ir
13 asmenų su mažesniais įna-
šais. Viso Detroito surinkta
29,868 dol.

Anksčiau esu rašęs apie plk.
leit. Balio Svilo testamentu pa-
liktus du tūkstančius dolerių.
Iki šiol jų LF dar negavo, nes
dar nepasibaigė teismo procedū-
ra.

Kaip iš sąrašo matėme, per
paskutinį pusmetį pas mus LF
daugiau rėmė mirusieji, negu
gyvieji. O laikas jau ir gyvie-
siams ateiti į LF šimtininkų ei-
les.

Šį savaitgalį sportininkų
suvažiavimas

Šeštadienį ir sekmadienį, va-
sario 1 ir 2 dienomis, Lietuvių
namuose bus JAV ir Kanados
sportininkų suvažiavimas. Ati-
darymas ir pirmoji paskaita —
vasario 1 d., vidurdienį. Suvažia-
vimo posėdžiuose bus leidžiama
dalyvauti ir sportu besidomin-
čiai publikai.

Pristatys St. Rūkienės
knygą

Neseniai iš spaudos išėjusi Si-
buro tremtinės Stefanijos Rūkie-
nės stambi atsiminimų knyga
"Vergijos kryžkeliuose" Detroi-
to visuomenei bus pristatyta
sekmadienį, vasario 9 d., Lietu-
vių namuose. Apie minimą vei-
kalą kalbės Eastern Michigan
universiteto profesorius dr. Le-
onas Sabaliūnas. Pradžia 12 val.

Įėjimas nemokamas ir publika
prašoma skaitlingai dalyvauti.
Ta proga tenka priminti, kad
prieš keliolika mėnesių, 1967 m.
rudenį, autorė St. Rūkienė De-
troite kalbėjo mokytojų pager-

North Side

Humbold Parko Lietuvių
Klubo metinis susirinkimas
įvyko trečiadienį, sausio 15 d.
Šiame susirinkime dalyvavo
geras skaičius narių, kaip vy-
rų, taip ir moterų.

Aptarus klubo reikalus, bu-
vo puikios vaišės, suruoštos pa-
ties klubo. O paruošę jas klubi-
bo darščios narės, ponios An-
na Sudeikienė, Marė Sundukie-
nė ir kitos.

Ponia Galskienė padarė

bimo iškilmes. Jos kalba buvo
be patoso, o apie nuogą gyven-
mo realybę už geležinės uždan-
gos. Ištraukų iš jos knygos prieš
šventes jau matėme periodinėje
spaudoje.

Apie "Čiurlonio"
koncertą vėliau

Apie "Čiurlonio" koncertą,
kuris Mercy College rūmuose
įvyko sausio 26 d., parašysiu at-
skiru reportažėliu. Ir tai ne De-
troito žinių skyriuje.

BARTKUS ATISISVEIKINA BAČIŪNĄ

Eugenijaus Bartkaus Amerikos Lietuvių Tarybos
pirmininko, atsisveikinimo kalba, pasakyta sausio
27 d. jėzuitų namuose

Lietuvių tauta amžiaus bė-
gyje sukrėvė kultūrinį, visuo-
meninį ir tautinį vertybių
lobyną. Taip pat mūsų tauta
yra atidavusi savo skausmų ir
liūdesio duoklę, norėdama tą
lobyną sutelkti ir išlaikyti. Tas
dvi sąvokas rišo ir riša bendra
jungtis — taurūs lietuvių tau-
tos vyrai ir garbingos mūsų
moterys.

Šiandien mes vėl atiduodam
liūdesio duoklę. Atsisveikina-
me su vienu iš tauriausių tau-
tos sūnų. Pasigesime jo visi.
Šviesioji Bačiūno asmenybė
buvo toji jungtis, rišanti ug-
danti ir remianti mūsų kultū-
rines ir visuomenines verty-

bes. Jis jungė senąją lietuvių
kartą su naująja, lietuvių
Amerikoje su lietuvių kituo-
se kontinentuose, politikuo-
jančius su kultūrininkais, raš-
tingus su beraščiais, jaunus
su vyresniais.

Atsisveikiname su mums vi-
siems brangiu Juozu Bačiūnu
reikšdami Jam pagarbą.

Netekę jo tikrai pasijusime
vieniši, kai lietuviškai visuo-
menei reiks išmokyti gyventi
be jo. Ir nedaug laiko praeis,
kol tikrai įvertinsime jo įnašą
Lietuvos bylos apsaugos dar-
bą, kultūrinį lietuvių klestėji-
mą ir jo įtaką mūsų šių dienų
santykiams.

Liūdesio valandoje reiškiu
Amerikos Lietuvių Tarybos
užuojautą Ponai Bačiūnienai,
velionio broliams ir jų šei-
moms. Reiškiu užuojautą viso
pasaulio lietuviams, netekus
taurus ir garbingo kovotojo
už Lietuvos teises ir lietuvių
kultūrinį lobyną.

Savo vardu tariu — netekau
brangaus draugo ir mano jaus-
mams išreikšti tokiu laiku —
žodžiai dar nenukalti. Tau,
Juozai Bačiūnai — tebūna len-
gva šio svetingo krašto žemė.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIEŅOSE"

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

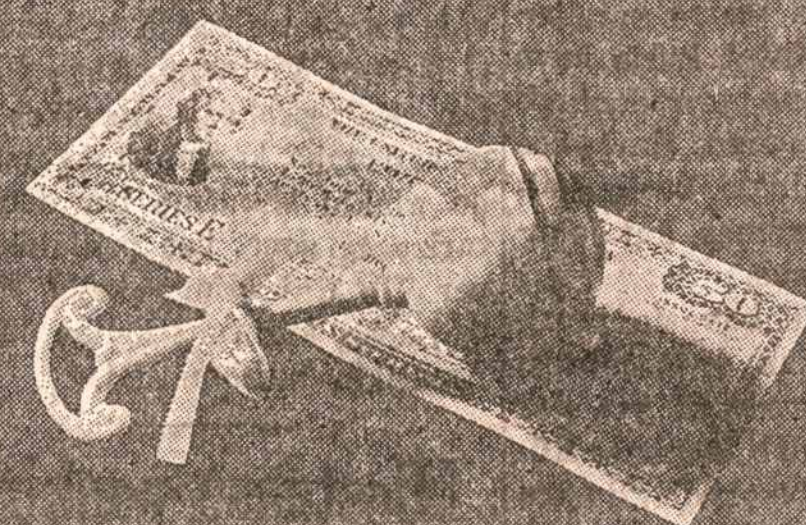
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo
9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

Starter
set.

One of the very best ways you can get a
new baby started in life is by buying him
or her a U.S. Savings Bond. And once
you're started, keep on with it. As the
baby grows, the Bonds you keep buying
will grow, too. When the baby is ready
for college, the Bonds will be ready to
help pay for college.

New Freedom Shares
Now, when you sign up for regular
savings, you are eligible to purchase the
new type U.S. Savings Notes—Freedom

Shares. They are redeemable after one
year and pay 4.74% when held to
maturity of just 4½ years. You are eli-
gible to buy them on a one-for-one basis
with Savings Bonds. Get all the facts
where you work or bank.

U.S. Savings Bonds,
new Freedom Shares

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public
service in cooperation with the Treasury Department and The Advertising Council.

NAUJIEŅOS

1739 So. Halsted Street

Chicago 8, Illinois

Mes mokame 5 1/4%
METAMS
ANT VISŲ
TAUPYMO
CERTIFIKATŲ
MINIMUM
\$5,000.00

MIDLAND
SAVINGS

4040 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632
Telephone CL 4-4470

Frank Zogas
President

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

TIEMS, KAS NORI ŠVENTĖMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SIŪLOME
PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t. 336 psl. \$5.00
2. Juozas Liudžius, RASTAI, 246 psl. \$3.00
3. M. Žošėnko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl. \$2.00
4. Liudas Miksys, IŠ ISTORIJOS UKANŲ ATEINA LIE-
TUVA, 699 psl. \$12.00
5. Juozas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS, 376 psl. \$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA,
154 psl. \$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTO-
RIJA, du tomai, 207 ir 225 psl. \$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katiškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl. \$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl. \$2.00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, jo gyvenimas
ir darbais, \$6.00
11. Adomas P. Jasas, BŪK PALAIMINTASI! \$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštais
viršeliais \$2.00, kietais \$4.00
13. Juozas Švaistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl. \$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILERASČIAI, 239 psl. \$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLE ŽALČIU KARALIENE, \$5.50
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION, \$10.00
17. Petronėlė Orinaitė, KA LAUMES LĖMĖ, 236 psl. \$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORŲ IR VERGIJOS IMPERIJA,
310 psl. \$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl.
angliškai \$4.00
20. Pranas Alšėnas, MARTYNAS JANKUS, biografija,
294 psl. \$4.00
21. Stasysc Santvaras, AUKOS TAURĖ, lyrika, 152 psl. \$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl. \$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienų" ofise arba gauti paštu,
atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, adresu:

"NAUJIEŅOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Po trylikos pedagoginio darbo metų

Šv. Antano gimnazijos likimo klausimu

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė 1969 metus paskelbė "Lietuvių švietimo ir šeimos metais", kviesdama visus "kreipti išskirtinę dėmesį į lietuviškos šeimos ir švietimo reikalus". Pranciškonai mano, kad ir šv. Antano gimnazija, kaip iškili išskirtinio dėmesio ir šia patogia proga jaučia pareigą apie ją informuoti visuomenę.

Naujos galimybės

Šv. Antano gimnaziją iššaukė pats gyvenimas. Anuomet, atvykus tūkstančiams lietuvių tremtinių į Ameriką ir Kanadą, tuojau iškilo jaunimo švietimo problema. Parapinė mokyklos su šeštadienio lietuvių kalbos pamokomis ir vasaros stovyklos aprūpino mažesnio amžiaus vaikus. Bet kaip su gimnazinio amžiaus vaikais? Tuo laiku girdėjosi spaudoj išmetinėjamai kai kurioms lietuvių vienuolijoms, kad jų gimnazijos esančios nu-lietuviškos. Be to, savų gimnazijų daug ir nebuvo, o lietuvių jaunimo prieauglis labai kilo. Atsivėrė naujos galimybės švietimo srity.

Lietuviai pranciškonai ryžosi įkurti berniukų gimnaziją su plačia lietuviškų dalykų programa, su bendrabučiu ir labai prieinamu atlyginimu. Jaunimo auklėjimas tada atrodė viena iš pačių gražiausių sričių, tarnaujant savo tautai ir lietuvių visuomenei. Į tą sritį ir mestasi visom jėgom, nežūrint jokių sunkumų.

Iveikti sunkumai

Šiame darbe gi sunkumai buvo neišvengiami. Pastatas, mokytojai ir išlaikymo rūpestis, kuris engia visas katalikiškas mokyklas Amerikoje, bangiai stovėjo prieš akis. Tačiau sunkumai buvo įveikti. Gimnazijos pastatas ir vidaus įrengimas įvykdytas senosios kartos

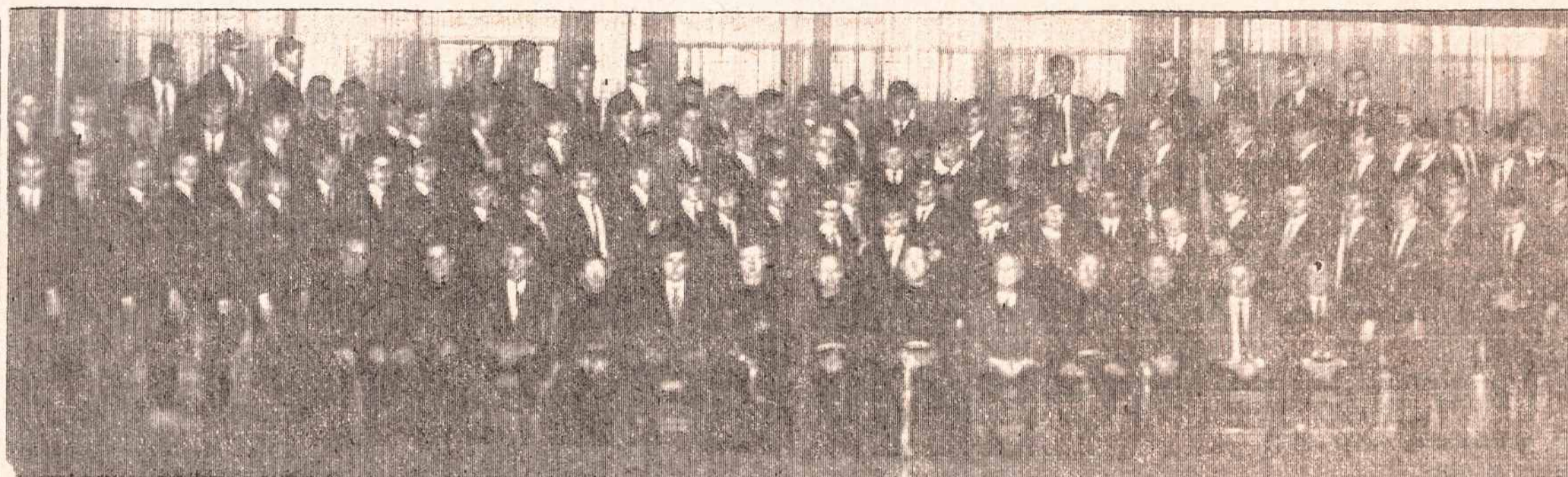
aukomis, nes ką tik atvykusieji iš tremties dar nepajėgė žymiai aukščiau dalinti. Tai patriotiška senosios kartos dovana naujakurių tautiečių vaikams. Mokytojai buvo paruošti iš pačių pranciškonų, o gimnazijos išlaikymo rūpesčiai apmaldinti vil-timi, jog prasigysvenę ateiviai ir Amerikoje augę lietuviai bent jau tą vieną aukštesniąją mokyklą tikrai pajėgs pakelti.

Šv. Antano gimnazija buvo įkurta 1956 m. Per tą laiką ją baigusiu jaunuolių yra 130. Nereikia čia beįrodinėti, kad jie įstojo į geras kolegijas, įsigijo specialybes, gavo tvirtą tautinę pasaulėžvalgą ir dalyvauja lietuviškame gyvenime. Tai faktai, matomi dienos šviesoje. Nėra tėvų, kurie gailėtųsi leidę sūnų į šv. Antano gimnaziją. Taip pat nereikia beįtikinti, kad šios gimnazijos mokytojai kvalifikuoti, mokslas pastatytas aukštai, lietuviškas švietimas platus ir turiningas. Apie tai jau daug sykių kalbėti spaudoj ir įrodyta praktikoje.

Neišsprendžiusios viltys

Tačiau tenka išpažinti, jog gimnazijos steigėjų viltys dar tebėra neišsprendžiusios. Tie trylikos pedagoginio darbo metų esmėje buvo iškylę laukimas, kada pagaliau lietuvių visuomenė tikrai susidomės šia gimnazija. Deja, bendro dėmesio iki šiol nesusilaukėme. Susidomėjo paskiros šeimos, asmenys, miestai, ir to dalinio dėmesio vaisius yra mokinių būrelis, kuris dar niekaip negali pasiekti pilno šimto.

O mokyklą reikia išlaikyti: samdyti dalį mokytojų, remontuoti bei šildyti pastatus ir papildyti mokslo priemones. Visų dalykų kainos yra baisiai pašokusios. Atlyginimas gi už išlaikymą žemas, bet jį pavoja kelti, žinant, kiek neteksi mo-

Šv. Antano gimnazija 1968—1969 mokslo metais. Pirmoje eilėje sėdi mokytojai. Tarp jų trūksta muz. J. Gaidelio.

kių. Kiekvienų mokslo metų pabaigoj susikrauna vis didesni nuostoliai. Pranciškonų širdgėlą padidino ir paskutinių dviejų metų skaudi apraška: kai šv. Antano gimnazijos amerikietiška ir lietuviška programa buvo iškelta į pačias aukštumas, pastatytas mokinių mažėjimas.

Galutinis klausimas

Tokioj padėty jau metas statyti galutinį klausimą: ar lietuviai tėvai laiko šią gimnaziją reikalinga savo vaikams? Šis klausimas turėtų būti atsakytas dabarties aplinkybių šviesoje. Aplinkybės gi jaunimui išaugti lietuviškas Amerikoje yra atšiaurios. Prie to dar prisideda ir doroviniai pavojai bei samišiai, kurie tyko jaunimo miestų mokyklose.

Šv. Antano gimnazijoje auklėjimas, kiek tai svetur imanoma, pastatytas ant krikščioniško ir lietuviško pagrindo. Lietuvių kalba oficialiai ir lygiagrečiai dėstoma su anglų kalba. Dorovinis jaunūlių gyvenimas apsaugomas ir išugdomas religinėmis pratybomis. Lietuviai mokiniai čia iš mažens suauga į darnų tautinį vienetą. Atrodo, jog tai būtiniausi dalykai šių dienų lietuvių jaunimui. Tai kodėl tokia gimnazija nepasinaudoji? Kodėl jai neskirti pilno dėmesio. Apskritai bendrabutinės mokyklos Amerikoje yra labai vertinamos ir jose mokyti laikoma privilegija. Tai kodėl jų neturėtų vertinti lietuviai, ypač tautinio auklėjimo ir jaunimo bendruomeninės jungties atžvilgiais?

Žinoma, mes nesakome, kad šv. Antano gimnazijoje viskas tobula arba taip jau gera, kad nieko nebereikėtų gerinti. Mes tik pažymime tai, jog ši gimnazija yra tokia išsivystymo laipsnyje, kad kiekvienas gerinimas yra lengvas dalykas. Jau bus treji metai, kai pranciško-

nai yra pasiruošę statyti net naujas bendrabučio patalpas, tačiau juos sulaiko aukščiau minėtas netikrumas.

Dabarties aplinkybių šviesoje vertinant šv. Antano gimnazijos egzistenciją, reikalinga atsiminti ir tai, kad amerikietiškos gimnazijos kasmet tampa labiau perpildytos, o katalikiškųjų ateitis taip pat nebėra garantuota. Šv. Antano gimnazija turi tvirtesnį savo egzistencijos pagrindą — lietuvių. Ateity ji gali būti net reikalingesnė Amerikos lietuvių jaunimui, kaip dabar.

Bet jau dabar ji reikalinga žymiai gyvesnio visuomenės dėmesio, kad išsilaikytų. Mūsų emigracinės aplinkybės vėliau panašios gimnazijos kūrimas bus neįmanomas ir finansiskai, ir organiškai. Lietuvių visuomenei neapsimoka prarasti šios švietimo įstaigos, kuri jau yra išsiskleidusi ir įrodžiusi savo naudą.

Pagalbos būtinybė

Pranciškonai nesigaili šios gimnazijos steigė, nors ji per 13 metų buvo jų rūpesčio sunkiausia našta. Mes šiandien jaustume neatlikę savo pareigos lietuvių, jeigu nebūtume bandę ir darę visa, kas imanoma, jaunimo auklėjimo labui. Dabar dar syki kreipiamės į kiekvieną lietuvių Amerikoje ir Kanadoje, prašydami, pagal savo išgalę, palaikyti šv. Antano gimnaziją.

Visų labiausia gi kviečiame lietuvių tėvus leisti savo sūnus į šią mokyklą ir suprasti jos išlaikymo išlaidas. Visos vietos rezervuotos tik lietuvių vaikams. Pranciškonai nei dabar, nei ateityje neturi jokio intereso mestis į amerikiečių jaunimo auklėjimą, kai aplink dar tiek daug lietuviško darbo.

Šv. Antano gimnazijos ateitis būtų garantuota, jeigu atsirastų bent 100 mokinių, kurie už išlaikymą bei mokymą mokėtų po 1000 dol. metams, t. y. maždaug pusę to, ką kitataučiai moka savo bendrabutinėse mokyklose. To, rodos, su pagrindu būtų galima laukti bent šiuo metu jau iš gana prasigysvenusios mūsų visuomenės. Tuo tarpu mes dar priimame mokinius už 750 dol., kurie pajėgia tai mokėti. Kitiems daromos išimties. Šis atlyginimas taip pat būtų pakenčiamas, jeigu mokinių atsirastų bent 130. Tokių mokinių skaičių pajėgtų aprūpinti dabartinės patalpos ir dabartinis pedagoginis personalas.

Pagaliam šiais Lietuvių švietimo ir šeimos metais mes prašome Pasaulio Lietuvių Bendruomenę šv. Antano gimnaziją labiau laikyti sava; kviečiame jos atstovus joje lankyti ir teikti mums pagalbą. Išsilaikymo problema būtų išspręsta, jeigu Lietuvių Bendruomenės skyriai Amerikoje ir Kanadoje susidomėtų šia mokslo įstaiga ir jai patelktų mokinių iš savo apylinkės.

Šv. Antano gimnazija yra lietuviško švietimo akivaizdus žibintas ir, jam užgesus, būtų tamsiau. Atskubėti gi su pagalba dar ne vėlu. Bet jos reikia tuojau.

Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, Pranciškonų provinciolas ir šv. Antano gimnazijos rektorius

"NAUJINIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

Rusai apnuodijo Dubčeką

Londono Daily Telegraph informacijomis čekoslovakų vado Aleksandro Dubčeką sveikata kaskart blogėjanti. Aiškinama, kad tai yra pasekmė kankinimų, kokius Dubčekas turėjo išskentėti sovietams okupavus Čekoslovakiją naktį į rugpjūčio 21 d. ir jį rusams nusigabenus į Maskvą.

Tuo tarpu Bavarijos laikraštis "Bayern Kurier", kurs yra paties Vakarų Vokietijos krašto apsaugos ministerio Franz-Josef Strauss organas, skelbia, kad rusai Dubčeką sąmoningai apnuodijo Maskvoje, kur jis buvo pakartotinai veikiamas radioaktyviais stroncijaus spinduliais, kas iššaukia nebeįgydomą lėtą mirtį. Doktorai maną, kad Dubčekui lieka dar pora metų gyventi.

Pastebėtina, kad prieš okupaciją pats Dubčekas tėvas kalbėjo, kad jo sūnus turi atsparų organizmą ir puikiai suveikta.

Jeigu nori sužinoti naujias ir tikriausias žinias, kas dedasi pasaulyje ir okupuotoje Lietuvoje — skaityk dienraštį "Naujienas".

RACINE, WIS.

Pakvietimas

Mieli broliai ir sesės,

Prieš penkiasdešimt vienus metų lietuvių tauta Lietuvos Tarybos lūpomis pasauliui paskelbė Vasario Šešioliktosios Akta, svarbiausią įvykį dvidešim-tame šimtmečio mūsų tautos gyvenime.

Racine Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius kviečia visus šios plačios apylinkės tautiečius dalyvauti iškilmingame minėjime, kuris įvyks ateinantį sekmadienį, vasario 2 d., 3 val., šv. Kazimier-Ave., Racine.

ro parapijos salėje, 815 Park

Visuomenininkas p. Petras Indreika pasakys pagrindinę kalbą, o šv. Baltramiejaus chorą, vedamas muziko N. Kulio atvyksta iš Waukegano atlikti meninę programą.

Šią iškilmingą dieną užbaigsime bičiulišku pobūviu, kuris įvyks tuoj po programos.

Šv. mišios žuvusių už Lietuvos laisvę intenciją bus aukojamos 8 val. šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje.

Tikimės, kad mūsų tautiečiai paskirs ateinantį sekmadienį Tėvynės Lietuvos reikalams ir gausiai dalyvaus pamaldose bažnyčioje ir minėjime svetainėje. Atsinaujinkime lietuviškoje dvasioje!

Rengėjai

PASIJDINKITE DABAR

PRIE DIDŽIAUSIU DIVIDENDU!

4.75%

paprastose taupymo sąskaitose laikomiems pinigams

5.25%

metiniams investavimo bonams mažesniai \$1,000.

Savings Insured to \$15,000.00

Daugiau negu pusšimtis metų teikiame patarnavimus. Visuomet mokėjome dividendus. Visuomet mokėjome taupytojams pagal pareikalavimą. Didžiausios saugumo atsargos.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632 Tel. LA 3-8248

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787

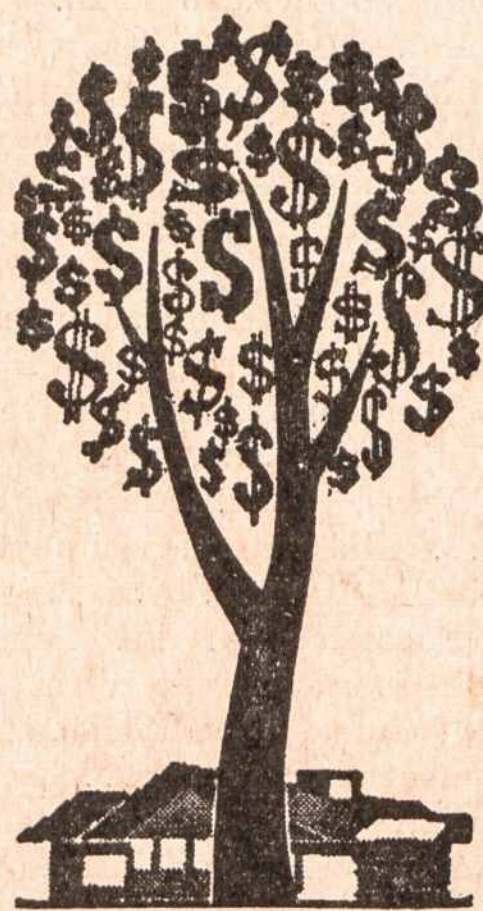
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaidujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis. KREIPKITE! Į mūsų vienintelę Chicagoje lietuvių įstaigą, turinčią tel. są SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeninius jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

5 1/4%

MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKATAMS

4 3/4%

TAUPYMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. HA 1-3070

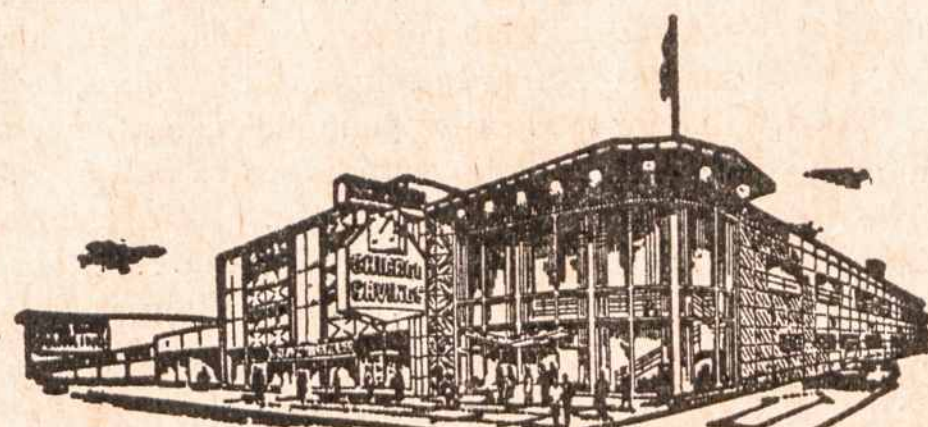
Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Kurkite geresnę ateitį

Išjunkite į CHICAGO TAUPYMO BENDROVĖS Taupytojų Praturtėjimo Planą! Pasirinkite Jums tinkamiausią Mėnesinį Taupytojų Praturtėjimo planą iš žemiau nurodytos lentelės, sudarytos pagal dabar taupymo knygelės mokamus 4%/. Pradėkite taupyti dabar geresnei savo atečiai.

ŠTAI MĖNESINĖ TAUPYMO LENTELĖ:

MĖNESINĖS SANTAUPOS	2 YRS.	4 YRS.	6 YRS.	8 YRS.	10 YRS.	12 YRS.	14 YRS.	16 YRS.	18 YRS.	20 YRS.
\$10.00	\$252.13	\$524.08	\$833.30	\$1,167.46	\$1,534.51	\$1,937.70	\$2,380.57	\$2,887.04	\$3,401.40	\$3,988.36
20.00	504.26	1,058.16	1,666.59	2,334.91	3,069.02	3,875.39	4,761.14	5,734.08	6,802.80	7,976.72
30.00	756.39	1,587.25	2,499.89	3,502.37	4,603.53	5,813.09	7,141.71	8,601.12	10,204.20	11,965.08
40.00	1,008.53	2,116.33	3,333.18	4,669.82	6,138.04	7,750.78	9,522.28	11,468.16	13,605.60	15,953.43
50.00	1,260.66	2,645.41	4,166.48	5,837.28	7,672.55	9,688.48	11,902.85	14,335.21	17,007.00	19,941.79
60.00	1,512.79	3,174.49	4,999.78	7,004.73	9,207.06	11,626.17	14,283.42	17,202.25	20,408.40	23,930.15
70.00	1,764.92	3,703.58	5,833.07	8,172.19	10,741.57	13,563.87	16,663.99	20,069.29	23,809.80	27,918.51
80.00	2,017.05	4,232.66	6,666.37	9,339.65	12,276.08	15,501.56	19,044.56	22,936.33	27,211.19	31,906.87
90.00	2,269.18	4,761.74	7,499.66	10,507.10	13,810.59	17,439.26	21,425.13	25,803.37	30,612.59	35,895.23
100.00	2,521.32	5,290.82	8,332.96	11,674.56	15,345.09	19,376.95	23,805.70	28,670.41	34,013.99	39,883.59

TURTAS SIEKIA VIRŠ \$90,000,000.00

5 1/4%

Certifikatų sąskaitos
Certifikatai išduodami tūkstančiais. Mažiausiai turi būti \$8000. Pelnas mokamas kas šeši mėnesiai.

4 3/4%

Ant visų knygelių sąskaitų

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

- Vacation Club
- College Bonus Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- Christmas Club
- Insured Family Savings

- Notary Public Service
- Free community rooms for your organization meetings
- Cash checks and pay all family bills with our special money order checks. No

- service charge to members
- Sell & redeem U.S. Bonds
- Two large free park'g lots
- Save-by-Mail Kits
- Travelers Checks
- Safe Deposit Boxes

Chicago Savings and Loan Assn.

6245 So. WESTERN AVENUE

Tel: GR 6-7575

HOURS: Pirmad. — 12:00 P. M. — 8:00 P. M., Antradi. — 9:00 A. M. — 4:00 P. M., Treči. — Uždaryta visą dieną, Ketvirtadi. — 9:00 A. M. — 8:00 P. M., Penktadi. — 9:00 A. M. — 8:00 P. M., Šeštadi. — 9:00 A. M. — 12:30 P. M.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$16 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.

9 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestuose
metams \$18.00
pusiui metų \$10.00
tris mėnesiams \$5.50
vienam mėnesiui \$2.00

Kitose JAV vietose:
metams \$16.00
pusiui metų \$8.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Vis tik kalbama

Irako sostinėje, Bagdade, buvo pakarti viešai (atsait, milžiniškai miniai matant) keturiolika vadinamųjų samokslininkų, kurie menamai organizavo sukilimą valdžiai nuversti. Mirties bausmė buvo įvykdyta po to, kai teismas išnešė tokį nuosprendį.

Nėra reikalo aiškinti, kad samokslininkus teisė karo teismas. Kiek jis buvo bešališkas ir kaip tikslūs buvo įrodymai apie jų nusikaltimą beveik neįmanoma tikrai pasakyti. O tai dėl to, kad apie teismo eigą mažai tebuvo skelbiama. Tad ir neįmanoma pasakyti, kiek svarūs ir tikrais faktais buvo pagrįsti teismo kaltinamieji aktai.

Būdinga tai, kad teismas paskyrė mirties bausmę keturiolikai asmenų samokslininkų, iš kurių devyni buvo žydai. Ir štai visi tie pasmerkti asmenys viešai buvo pakarti!

Taip jau yra priimta, kad kraštas samokslininkus, kurie kėsinais valdžią nuversti, turi teisę mirties bausme bausti, ypač kai tie samokslininkai yra to krašto piliečiai.

Tai pažymėjo savo pareiškime U Thantas, Jungtinių Tautų sekretorius. Tačiau tuo pačiu laiku jis griežtai pasmerkė tą demonstratyvų mirties bausmės vykdymą, dėl kurio kilo didžiausias pasipiktinimas visame civilizuotame pasaulyje.

Pasipiktinimą ir savo rūšies nuožiūrą sukėlė dar ir tas faktas, jog tarp mirties bausmės nubaustųjų buvo net devyni žydai. Tai lyg patvirtino prielaidą, jog teismas gėsi nešališkai ir jam daugiau rūpėjo kerštas: kerštas žydų atžvilgiu.

Bagdado vyriausybė skelbia, jog tai tik pradžia: esą numatyta teisti dar geroką skaičių samokslininkų, kurių tarpe greičiausiai yra nemažai žydų.

Jei tai bus padaryta, tai nėra jokios garantijos, kad Vidurio Rytuose vėl nekiltų karo gaisras.

Jau dabar Izraelyje keliamos demonstracijos ir reikalaujama, kad Irakui būtų atkeršyta už devynių žydų pakorimą. Juo tolyn, juo tos demonstracijos didėja. Visai tad suprantamas Amerikos ir kitų valstybių (įskaitant ir popiežių) susirūpinimas kilusia Vidurio Rytuose labai rimta krize, kuri gali privesti prie naujo karo, kuris būtų ketvirtas nuo Izraelio įsikūrimo prieš maždaug dvidešimt metų!

ZEMAITĖ

PRITRŪKO KANTRYBĖS

(Siuzetas paimtas iš 1899-1900 metų)

TIKRAS ATSTITIKIMAS

4

Staršina pabudęs ir-gi ritais nuo savo gulyklos; nosis jam mėlyna, akys užtinusios, pusmirkomis vos tik žiūri, čiupra išsidraikiusi, žiovauija. Sušilę, ištroškę abudu, ieško atgajaus ant oro; po viens kito išėję ant gonkų rąžosi, akis krapšto.

— A-a-a! Galva sunki iš vakarykščio. Pfu — spiaudosi staršina, — tas Juozas kaip įsilustijoti statyti, net galo nebėra.

— Vakar buvo per daug, o šį ryt nei biškio. Sirdis pyksta, gerai būtų burnelė — atsipagirioti... Vot kak! — rokavo raštininkas graibdamas po kišenes. — Nei pasiutusias kapeikos... nuplikau, brol, prie jųsiu betarnaudamas... nei ant puskvortės... Nebėda... atsiras ir puskvortė, kai ims rinktis vyrai — ramino staršina — niekuomet, rodos, tamstai netrūksta puskvortės... tai šiokia, tai tokia "dėla" išlenda žmogui ir priverčia pastatyti... bile tik gertumėm nepridėję kapeikos. Vienok toms kapeikoms, kai man, nėra skalsos ir gana; čia įkritusi į kišenę, čia žiūrėk nebėra... tuščias ir tuščias karmonas... nors bulbes pilk.

— Tamstai bėgų panie staršin! Nėra ko dejuoti... ūki turi... alga imi... o kiek dar iš šalies tos "dėlos" įvaro? Man tai

trumpa... ne kas per alga... iš to misti, iš to pasirėdyti... batai... ir šis ir tas prie gyvenimo... iš to vien žiūrėti... taip išėina, kad galą su galu sunku besuvesti.

— No, no, no! Nedejuok per daug... tamstai tankiau rubliukas įkrinta, ne kaip man... bet aš tą sakau, kad, rodos, alga imame ir iš šalies gauname ir savo nepragierame, o kaip nėra kapeikos taip nėra... turbūt visiems taip-pat... Kiekvienas — trūkės, kiekvienas — dejuoja... niekam partektinai nėra... Subarškėjo vežimas, parvažiuoja klebonas turbūt nuo ligonio.

Staršina už durų užsitraukė, o raštininkas atsistojo lankstėsi, sveikino kleboną, bet tas nematė, į kitą pusę buvo nusisžiūrėjęs pravažiuodamas.

— Vot kak! sakai visiems trūksta, niekam partektinai kapeikos, o žiūrėk čia, — rodė paskui klebono, — skaitliaus savo kapeikų turbūt nežino, kiek turi prisipylęs... O šykštumas! Žmogaus niekuomet nepamato... niekam kėsnio, niekam stiklėlio nė apsirikęs...

— Tai tiesa — tvirtino staršina, — niekuomet prie jo dantų neišpliksi... nuejęs su koku reikalu, nei sėstis nepasiflys... stacias, kaip kareivis prieš vyresnįjį išdavęs raportą ir "stupai" sau.

— Ei brol! mačiau aš kitokių kunigų... Kai buvau Počvarkuose, ten toli gražu kitaip... ten kunigas žmoniškas, smagus, numaningas... Ei, būdavo suilavosim! Kartais kuo ne per naktį... mojo poštenijei! Kortomis suršime, o gerti valgyti — ko tau širdis valiojo, ir užteko ir pinigų turėjo ir visiems gerai... Aš pirm būda-

TONAS VAICIONAS

PREL. ČERNAUSKAS NELEIDO MINĖTI VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS!

Buvo pasklidusios žinios, kad kun. Černauskas vis dėlto pasižadėjo Vasario 16 minėjimo metu leisti melstis lietuviškai, bet apylinkės pirmininkas p. V. Diminskis praneša, kad oficialiai jokių naujų pakeitimų kun. Černauskas dar nepadarė.

N. R. ed.

Sausio 22 dieną Amerikos Lietuvių Tarybos spaudos konferencijoje, dalyvaujant Alto valdybos ir Čikagos skyriaus atstovams, lietuviškoje šventovėje, redaktoriams ir bendradarbiams, radijo valandų vedėjams ir kitiems kviesiems svečiams, viso dvidešimt aštuoniems asmenims, įskaitant energingąjį Generalinį konsulą dr. P. Daužvardį, valdybos vicepirmininkas ir kartu informacijos vedėjas J. Jasaitis (tą pasitarimą kvietė ir jam vadovavęs) pasiūlė žodį LB Marquette Parko Apylinkės Valdybos pirmininkui V. Diminskui. Jo pranešimas buvo trumpas, bet visus taip stebinanai nutrenkęs, jog, jam baigus kalbėti, minutę niekas neatgavo žado.

Deja, parapijos klebonas prel. Černauskas ir abu prašymus atsakė neigiamai, išsigalvodamas priežastį, jog Bendruomenė einanti prieš jį, Černauską.

LB atstovų su raštu klebonas nepriėmė. Priešingai, perskaitęs raštą, jį grąžino įteikėjams kartu su pridėtais dvidešimčia dolerių.

Perkūnas iš giedro dangaus

Visai tad suprantamas Izraelio "maldinimas", kad jis susilaikytų nuo keršto, kuris gali baigtis didžiausiu kraujo praliejimu ir įtraukti į karą visą eilę valstybių.

Arabai jokiū būdu negali užmiršti paskutinio karo, kuris įvyko prieš puse metų ir kurį jie katastrofiškai pralaimėjo: per šešias dienas mažyčio Izraelio buvo visiškai sutriuškinti.

Jie to negali užmiršti ir yra pasiryžę anksčiau ar vėliau sunaikinti Izraelio valstybę ir suvartyti jos gyventojus į jūrą!

Tai šūkis, kuris yra skelbiamas vadinamųjų arabų partizanų.

Jungtinėms Tautoms ir jų Saugumo Tarybai iki šiol pavyko sulaikyti arabus ir Izraelį nuo naujo karo. Tačiau maži susirėmimai kartojasi (greičiausiai kartosis) beveik kasdieną, kol nebus padaryta taika. O taikos nebus tol, kol vadinamasis arabų "šventajam karui" sunaikinti Izraelį nebus užkirstas kelias. Vadinasi, kol arabai pagaliau įsitikins, jog Izraelis yra nepriklausoma valstybė, kuri turi būti pripažinta ir toleruojama.

Kai Vidurio Rytuose susidaro rimta padėtis, tai daromi visokie pasiūlymai vis nesibaigiančiam konfliktui likviduoti. Siūloma, kad įsimaitytų didžiosios valstybės ir padarytų tvarką: priverstų arabų valstybes susitaikyti su Izraeliu kaip nepriklausoma valstybe (o tam arabai kaip tik ir yra priešingi). Izraelis, savaime suprantama, turėtų grąžinti per paskutinį karą užgrobtas arabų teritorijas.

Nėra abejonės, kad didžiosios valstybės galėtų tai padaryti, jeigu vieninai veiktų. Tačiau blogumas yra tas, kad tos valstybės Vidurio Rytuose pačios turi visokių interesų, tad negali susitarti ir vieninai veikti.

O kai to nėra, tai pasitenkinama kalbomis ir nieko konkrečiau nedaroma, kas pašalintų ten pavojų ir užkirstų kelią naujam karui.

nebūtų labiau nustebejęs. Vienas kitas iš susirinkusių dar mėgino klausti kokių smulkmenėlių, į kurias nė pats pirmininkas nesugebėjo atsakyti: jis buvo labiau primuštas už konferencijos dalyvius.

Šis istorinis įvykis, pirmas Amerikos lietuvių istorijoje, prašyte prašosi labiau ištyrinėti. Tur būt, gerai atsime name ir dar vis gyvename šv. Kazimiero Lietuvių kapinių bylos eiga. Joje, kaip žinome, prel. Černauskas buvo lyg ir pagrindiniu asmeniu, išmetęs iš kapų lietuvišką vardą, lietuviškus ženklus ir įvedęs gyvulišką laidojimo tvarką. Tik dabar šis tas pradeda atgauti, nes lietuviškoji visuomenė subruzdavo, reikalas pasiekė arkivyskupiją, — minia pareikalavo teisės ir teisingumo.

Antras prelatas "pasigėrėtinai" pasielgimas — atmetimas savo parapijos lietuvių vaikų tėvų prašymo pirmąją komunią vykdyti gimtąją lietuvių kalba, savais papročiais. Buvo iškovota tik pora lietuviškų giesmių, o Mišios buvo laikomos angliška. Prisimintina ir tai, jog ar ne iš 72-jų vaikų, besiruošiančių pirmajai Komunijai, tik keli buvo ne lietuviai. Iš esmės, visa parapija lietuviška, tik paskutinių kelių metų laikotarpy lyg padaugėjo nelietuviškų vardų. Lankančių parapijinę mokyklą lietuvių vaikų yra apie 85 nuosimčiai, o ir lituanistinė klasė lanko apie pusketvirtą šimto.

Ta antroji byla, kaip jau buvo irgi rašyta, išsiplėtė. Arkivyskupija grąžino tėvų skundą atgal ir liepė tartis su klebonu, nes nuo jo viskas priklauso. Tačiau daugiau "gerasios avelių ganytojas", auklėtojas ir Dievo mokslo skelbėjas, tėvų delegacijos nepriėmė.

Jeigu jau taip, reikia imtis kitų leisti oficialių priemonių. Reikia, reikia piketuoti. Tokiu būdu, "parapijiečių globėjas" buvo piketuotas tris kartus: dusyk dėl kapų reikalo ir kartą dėl pirmosios Komunijos.

Toms byloms tebevykstant, esant dar ant karštųjų pėdų, buvo siūloma prelatui atsisitaisyti, pasielškoti vietos ten, kur jis neis prieš savo parapijiečius, o bus su jais visuose varguose, nelaimėse, bėdose, kaip tikram klebonui pridera. Su lietuvišiais prelatas, deja, pasirodė negalintis sugyventi, visai nesuprantas ar nenorįs supaprastinti savo lietuvių parapijie-

čių tautinės prigimties reikalų, nenorįs įeiti į jų vidun, taikąs parapijiečiams ekstremistines ir fašistines idėjas, — tas vismininkas nesugebėjo atsakyti: jis buvo labiau primuštas už konferencijos dalyvius.

Jei klebonas, prieš neigiamai atsakydamas į Diminskio raštą, būtų nors kiek pasvars- tęs apie Vasario 16-os esmę, gal būtų ir kitaip atsakęs. Dabar, pats pasipriešino JAV vadovaujantiems organams, nes kasmet net Kongrese ir Atstovų Rūmuose vyksta Vasario 16 prisiminimai ir maldos — invokacijos, ir t. t. Reikia, tik garbingą dieną sugriovė tik prel. Černauskas ir ją paniekino. Senatoriai, kongresmanai ir kiti valstybininkai Vasario 16 proga vyksta į lietuviškąsias kolonijas, kur sveikina lietuvių jų nepriklausomybės atstatymo proga, suradami šiltų žodžių pavergtai mūsų tėvynei ir reikšdami viltį, kad Lietuva savo išplėstą laisvę atgaus. Sveikina gubernatoriai, sveikina miestų burmistrai, skelbia lietuvių ar Lietuvos dienas. O mūsų "lietuvis" klebonas, deja, pasirodė daug geriau "suprantas" lietuviškuosius reikalus už svetimtąčius Amerikos įtakinguosius asmenis.

Po Lietuvos nepriklausomybės atstatymo (1918 metų vasario 16 dieną) ir po jos išplėšimo (1940 m. birželio 15 d.) tik Lietuvos nepriklausomybės priešai drausdavo minėti tą sukaktį. Priešai, sunaikinę tą nepriklausomybę ir laisvę: raudonieji maskoliai ir rudieji vokiečiai. Žlugus rudiesiems, ir jų tauta pamini mus, ir jų krašte vyksta Vasario 16 minėjimai, o ir vienintelė lietuvių gimnazija laisvame pasaulyje pavadinta Vasario 16 vardu.

Šiuo metu tik raudonasis okupantas su savo satelitais neleidžia ir draudžia prisiminti Lietuvos laisvės dieną. Ir, kaip matome, dar vienas lietuvis klebonas. Kaip skamba toks palyginimas, gerbiameji? ...

Šįmet vasario 16-jį dieną sutampa su sekmadieniu. Dėl to ir Čikagos Lietuvių Tarybos ruošiamas minėjimas bus pačią atskelbimo dieną, vasario

16 — ją, Marijos Aukštesnės Mokyklos salėje. Vadinamos, pagrindinės pamaldos, kaip paprastai, šv. Kryžiaus lietuvių parapijos šventovėje ir Tėviškės parapijos šventovėje.

Altas yra paragins ir visas kitas lietuvių parapijas (tikriausiai klebonus) tokias pamaldas už pavergtą Lietuvą ruošti. Aišku, vienon vieton visi Čikagos lietuviai nesutyls. Tačiau būtų tiksliau, kad atskirose vietose minėjimai būtų ruošiami ne tą patį sekmadienį.

Grįžtant prie Marquette Parko šv. Mergelės Gimimo šventovės, būtų siūlytinos šios mintelės, kai kurių keltos ir Alto konferencijos metu: kada bus pagrindinės pamaldos šv. Kryžiaus šventovėje, iš Marquette Parko lietuviai, protestuodami prieš klebono poelgį, suplaukia šv. Kryžių, o ateinantį sekmadienį visi lietuviai, nežiūrint iš kokios parapijos, miniomis plaukia į Marquette Parką, prikelmą pilną šventovę, o netelpantieji susigrūdą šventoriuje. Gieda lietuviškas giesmes, kelia tautines dvasias, — jeigu klebonas drįstų išmesti vėliavas iš lietuvių šventovės (mano pabr. J. V.), tada visi savo akimis dar kartą įsitikintų klebono "lietuviškumą".

Reikia galvoti, jog atsivėrė akys ir tų kelių lietuvių tėvų, pirmąją Komuniją ruošiant stojusių klebono ir netiesios pusės. Dar jie tada, tur būt, prelatu lietuviškumu patikėjo.

Aš esu lietuvis, bet neleidžiu lietuviškų papročių ir naikinui lietuviškumą lietuvių kapuose, aš esu lietuvis, bet neleidžiu lietuviams vaikams lietuviškų Mišių pirmosios Komunijos metu, pagaliau, aš esu lietuvis, bet neleidžiu lietuviškoje šventovėje pamaldų už pavergtą Lietuvą, jos nepriklausomybės dieną!

Taip, aš esu lietuvis tikrai!... Ir dar koks!...

Tik mes tai jau ne lietuviai. Senieji, rinkę parašus ir krovę pinigų nepriklausomai Lietuvai suklestėti; mes, naujieji ateiviai, mėginę kurti ir padarę, ką per tą trumpą dvidešimtmetį buvo įmanoma. Ne

(Nukelta į 5-tą psl.)

Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

jo staršina, — nesikiša niekur... Kas jam gali ką padaryti, ar prisikabinti?...

— Oj, kaip kartais galima! Prie vieno žodelio, prie vieno raštelio galima prisikabinti... Tik žmogus nenori liežuviu kišti... O gerai būtų pakračius bumaškas... Už vien tokį šykštavimą. Prapuolęs po "dėlos, — tęsė raštininkas, — valia nevalia turėtų visiems gerkles pripilti ir kišenes palopyti, kol išsipaistytų... tuomet brol! Nebeliptų už durų jo laukti tokiu kaip tamstai arba man, bet tuoj kvieštų prie stalo prie čiaus ir buteliuką nedrežėtų pastatyti... Vot kak!

— Tokį pamankštyti būtinai reikėtų, po dėlos pavesti... tik reikia gudrumo... Paskui plėk sau magaryčias klebonijoj išsijuosę! dar ir rubliukas išnejučių išmuktų į kišenę... Šnekėdamas, raštininkas net šokinėjo, o klebonijos magaryčios net seilę jam varė. Tuo tarpu išėjęs sargas pasakė, jog samavorėlis jau verda. Raštininkas čio į vidų sykiu kviesdamas ir staršną ant čiaus.

Tas paskui slinkdamas, galvą krapštydamas manė: Plėkti magaryčias klebonijoj išsijuosus, dar ir rubliuką ištraukti būtų puiku!... bet kame ir kokia ta "dėla", kaip prie to privesti?...

Ir vėl po valsčių nubarskėjo berniukas tuščiais, grįžo namo kleboną nuvežęs. Pietus valgydamas pasakojo, kad daug žmonių pasitęsė einančių į miestelį: — Šiandien ne jomarkas, ne turgus, — rokavo, — turbūt ar skodas, ar kas... keliai netrūksta vyry... Rimeika išgirdęs atsikvošėjo, atsiminė,

jog šiandien reikia ir jam būti valsčiuje. Šaukta sueiga ir posrėdnikas, jei dar nėra, tai šį vakarą tikrai bus. Pavalgęs pietus, truputį pokačio numigęs, Rimeika pamazū nukiūtino miestelio linkui.

Aplink valsčių, teisybe, vyrai apgulę, kaip bitė aplink avilį, kruvelėmis, susispiėdamai šnekučiuoja, pypkes rūko, juokiasi, erzina, savo bėdas, nelaimės pasakoja, o kiti pašaliai, patvoriais, nosį prieš saulę pakabinę, jau ir snaudžia. Ant visų veidų reiškiasi nuobodumas, pakirėjimas; kitur iš nerimasties ir buteliukas kliukši, eidamas per visus iš rankų į rankas. Pajutęs staršną, prišokęs barasi:

— Vyrai, vyrai! Atsargiai su buteliukais!... Kad man nepasirodytumėt girti posrednikui į akis... Atminkite... bus...

— Pons staršina! Ei! Pons staršina! — šaukė iš kito būrelio vyrai ir su ranka mojo staršną, — eikš arčiau, išmausi burnelę ir patsai ant drąsos... dėl to lašo — nei jusi, nei pusi, — pakiso staršinai buteliuką, tas paėmęs, pasižiūrėjęs, prieš šviesą, tarė:

— Tik atsargiai vyrukai! Nepadarykite sau sarmatis ir man akvbrukščio, — lenkė į gerkle, pakliukino, atlenkęs atspūstė, ir vėl palenkęs pakliukino... mažai kas ir teliko buteliuke.

— I sveikatą! Išbaik! Išbaik!... — ragino vyrai.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite

Dienraštį "Nauji enos"

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Valandos kasdien nuo 10 iki 12 val.
iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma liginis pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti HU 8-3222

Telefonai: PROspect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį, nuo 1-4 ir 7-9,
antradienį, penktadienį, nuo 1-5, treč.
ir šeštadienį, nuo 1-4, ir 7-9.

Ofiso — HE 4-5758.
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais
2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p. p.
Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabinete perėmė
optometristas
DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antr., penkt., 10-4, ir
šeštadienį, 10-2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
silepia, skambinti MI 3-0001.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštadienį, uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8 val. vak.,
antradienį, penktadienį, 1-4 popiet.
Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštadienį, nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS
Lietuviškai kalba

Dr. FRANK PLECKAS, OPT.
3424 W. 63rd St., GR 7-0444
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".

Valandos pagal susitarimą.
Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradienį, nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 6-6730

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296

Valandos 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3059

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmadienį, antradienį, trečiad.
ir penktadienį, 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ KAPINIŲ METINIS SUSIRINKIMAS

Tešiamie toliau kapinių di-
rektorijų raportą, paruoštą
sklapy savininkų metiniam su-
sirinkimui:

7. Atsiradus taupymo ben-
drovėse esančiose mūsų sąs-
kaitose daugiau pinigų, nutar-
ta nupirkti keli sertifikatai,
kad taupymo bendrovėse lai-
komi pinigai neštų didesnius
dividendus.

8. Atidėjus koplyčios staty-
mą, direktoriai mato, kad rei-
kia vietos urnoms ir doku-
mentams sudėti. Būtų gera tu-
rėti saliuokę, kurioje galėtų blo-
go oro metu ir su velioniu at-
sisveikinti. Kilo mintis laiki-
nai, kol bus pastatyta koply-
čia, pristatyti prie dabartinio
namo trisienį, tokių pačių ak-
menų, kad atrodytų vienas na-
mas. Buvo projektuojama pa-
statyti 26 pėdų pločio pastatą
be rūšies, kad pasienyje gali-

ma būtų pastatyti urnas, kė-
des ir padaryti vietą kalbėto-
jui. Viduje kambarys turėtų
būti gražiai įrengtas. Galuti-
nio sprendimo direktoriai ne-
padarė, nes norėjo užgirsti
sklapy savininkų nuomonę tuo
reikalu.

9. Rugsėjo mėnesį apžiūrė-
ję kapines, direktoriai davė
užveizdai visą eilę patvarky-
mų, kad sutvarkytų "No par-
king" ženklus ir kitus nurody-
mus, prižiūrėtų ir išteptų ma-
šinas, surankiotų visus įran-
kius, iškirštų vandens tanko
pamatus, išrankiotų apdžiū-
vusius medžius, sutaisytų piet-
vakarinę tvorą, privežtų juod-
žemio ir dabotų, kad įvažia-
vusieji jo nevogtų.

10. Paskutiniame praeitų
metų posėdyje direktoriai svar-
stė naujo direktoriaus rinkimo
klausimą. Aleksandras mirė
metų pradžioje, vas. 5 d., Pa-
gal veikiančius papročius ir
iki šio meto veikusių tvarką,
reikėjo pasiūlyti sklapy savi-
ninkams rinkti naują direktor-
ių, bet keli direktoriai norė-

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma liginis pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatliepia, tai telefonai: GI 8-6195

Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampus Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai, Protezai, Med. Ban-
džai Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8 Šeštadieniais 9-11
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

MOVING
Apraustas perkrausytymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — pilna aprausta
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS
\$100
BUS KAP
RASTA:
LIGI TIEK SUTAUPYSI
ISPARDAVIMO METU
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lietuvi, eik pas lietuvį!

SOPHIE BARCUS
RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadien-
io iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.

Tel.: HEMlock 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60629

HOME INSURANCE
Call: Frank Zopolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
"State Farm Fire and Casualty Company"

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGINYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telefonai: 434-4660

PREL. ČERNAUSKAS NELEIDO...

(Atkelta iš 4 psl.)
lietuviai ir tie, kurie okupanto
išniekinti ir išmesti miestų
aikštėse.

Ir ne tie lietuviai, kurie šian-
dien sprendimo teisyneje
stengiasi išlikti, belaukdami
naujos laisvės valandos, oku-
panto ir jo primetę kad ir sa-
vy tautiečių prievartaujami ir
išnaudojami.

M. Šnarienė "Naujienose" š.
m. sausio 11 d. skelbia rašinį
"Propaganda prieš save". Šis
rašinys aiškiai nurodo, kas
mes esame ir kuo turime būti.
Tai lyg žmogui, patekusiam
į vandens sūkurius, besiblaš-
kančiam, skęstančiam, staiga
pajutusiai po kojomis salelę.
Šnarienė ir taip sako:

"... Esame atsakingi prieš
tautą, o ne prieš veiksmus.
Lietuvos laisvės ideja gyva tol,
kol ją palaikome. Išlieka tik
tai, kuo žmonės gyvena, kuo
tiki ir kam aukojasi..."

Stanionini pasiūlius, Man-
kui pritarus, nutarta Gudelių
skaitytą direktorių raportą pri-
imti. Tuojau nueita prie pa-
klausimų.

Viena sklapy savininkė pa-
klause, kodėl praeitais metais
iškiristas toks didelis medžių
skaičius. Netoli josios sklapy
buvo keli dideli ir labai gražūs
medžiai, o jie buvo visai be
reikalo iškirsti. Kodėl taip pa-
daryta?

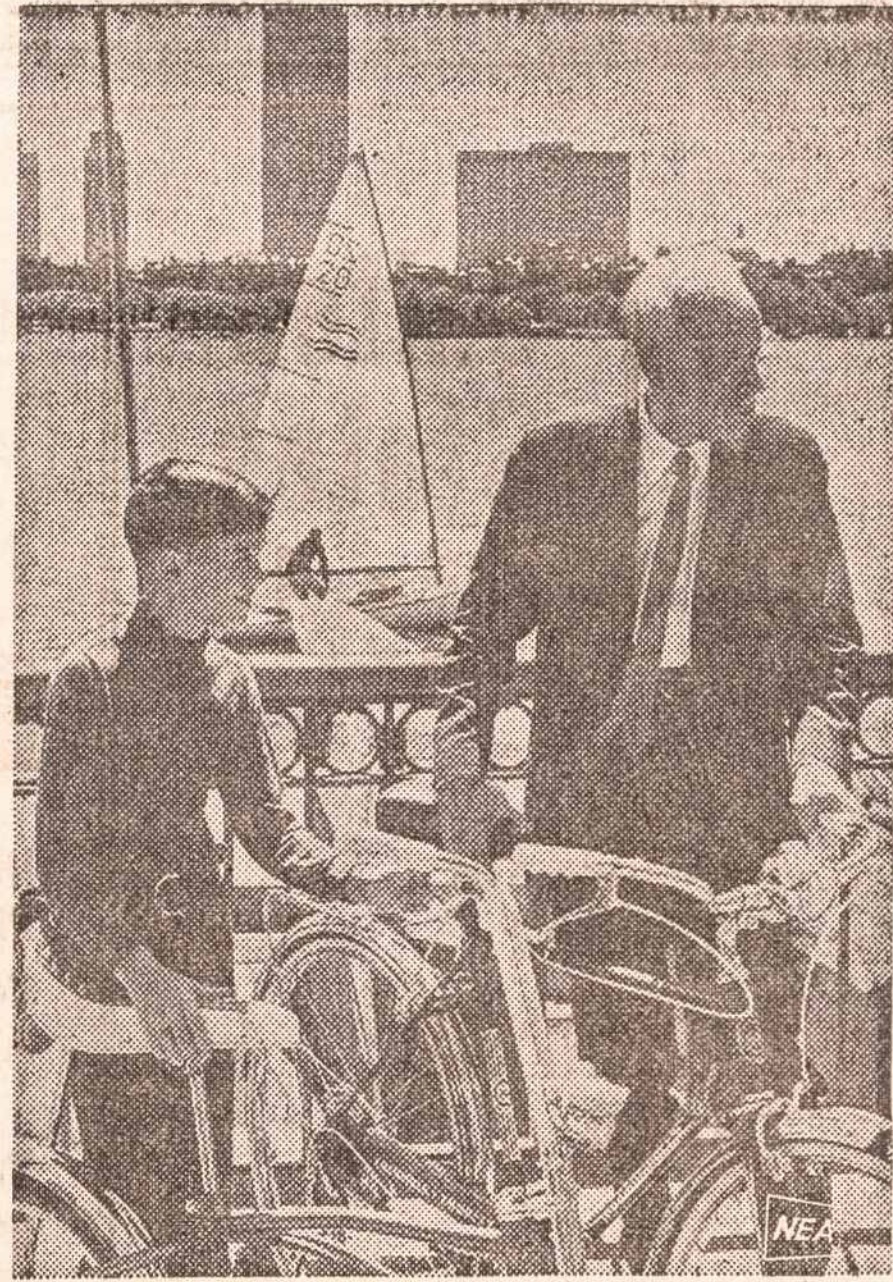
Daubaras paaiškino, kad
nutarta iškirsti tikrai išdžiūvę
ir ligoti medžiai. Iškirsti ir la-
bai seni, bet direktoriai nenor-
ėjo kirsti sveikų ir stiprių
medžių. Reikėjo vieną kitą to-
nauja problema; susirinkimui
reikėtų pasisakyti dėl direktor-
ių. Mums trūksta ne vieno,
bet dviejų.

Tai gi, lieka du klausimai,
norėtume, kad pasisakytume
dėl trisienio, projektuojamo
prie dabartinio namo, ir sp-
ręstume direktorių rinkimo
klausimą.

Atostogos HAVAJŲ SALOSE
TIK \$358
— Tas dar negyveno, kas nebuvo
Havajuse, — sako senas havajiečių
posakis. Vasario 22 d. organizuoja-
me 14 dienų ekskursiją į Havajų sa-
las, kur galėsite praleisti atostogas
prie ramaus vandenyno, po linguo-
jantiom palmėm, tarp spalvingiausių
gėlių, 14 dienų viešbutiai Havajuse,
skraidymas po salas, 7 dienas visas
maistas ir viešėjimas po idomės
vietas. Kelionė lėktuvu ekstra. Dėl
informacijų kreipkitės į

AMERICAN TRAVEL SERVICE
BUREAU
9727 So. Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Tel.: 238-9787

Vietų skaičius ribotas, reikia tuojau
registruotis. Pildome aplikacijas
tiems, kurie 1969 metais norėtų pora
mėnesių praleisti Lietuvoje pas gim-
ines. Išskviečiame žmones iš Lietuvos.
Parūpiname bilietus ir užsienius ir
visus Amerikos miestus.

Bostonie gyvenantis Dr. Paul Dudley White mėgsta važinėti dvira-
čiu. Su juo dažnai važinėja 11 metų berniukas Bobby Olson, nuo
1963 metų turintis daug bėdos su savo širdimi.

PREL. ČERNAUSKAS NELEIDO...

(Atkelta iš 4 psl.)
lietuviai ir tie, kurie okupanto
išniekinti ir išmesti miestų
aikštėse.

Ir ne tie lietuviai, kurie šian-
dien sprendimo teisyneje
stengiasi išlikti, belaukdami
naujos laisvės valandos, oku-
panto ir jo primetę kad ir sa-
vy tautiečių prievartaujami ir
išnaudojami.

M. Šnarienė "Naujienose" š.
m. sausio 11 d. skelbia rašinį
"Propaganda prieš save". Šis
rašinys aiškiai nurodo, kas
mes esame ir kuo turime būti.
Tai lyg žmogui, patekusiam
į vandens sūkurius, besiblaš-
kančiam, skęstančiam, staiga
pajutusiai po kojomis salelę.
Šnarienė ir taip sako:

"... Esame atsakingi prieš
tautą, o ne prieš veiksmus.
Lietuvos laisvės ideja gyva tol,
kol ją palaikome. Išlieka tik
tai, kuo žmonės gyvena, kuo
tiki ir kam aukojasi..."

Stanionini pasiūlius, Man-
kui pritarus, nutarta Gudelių
skaitytą direktorių raportą pri-
imti. Tuojau nueita prie pa-
klausimų.

Viena sklapy savininkė pa-
klause, kodėl praeitais metais
iškiristas toks didelis medžių
skaičius. Netoli josios sklapy
buvo keli dideli ir labai gražūs
medžiai, o jie buvo visai be
reikalo iškirsti. Kodėl taip pa-
daryta?

Daubaras paaiškino, kad
nutarta iškirsti tikrai išdžiūvę
ir ligoti medžiai. Iškirsti ir la-
bai seni, bet direktoriai nenor-
ėjo kirsti sveikų ir stiprių
medžių. Reikėjo vieną kitą to-
nauja problema; susirinkimui
reikėtų pasisakyti dėl direktor-
ių. Mums trūksta ne vieno,
bet dviejų.

Atostogos HAVAJŲ SALOSE
TIK \$358
— Tas dar negyveno, kas nebuvo
Havajuse, — sako senas havajiečių
posakis. Vasario 22 d. organizuoja-
me 14 dienų ekskursiją į Havajų sa-
las, kur galėsite praleisti atostogas
prie ramaus vandenyno, po linguo-
jantiom palmėm, tarp spalvingiausių
gėlių, 14 dienų viešbutiai Havajuse,
skraidymas po salas, 7 dienas visas
maistas ir viešėjimas po idomės
vietas. Kelionė lėktuvu ekstra. Dėl
informacijų kreipkitės į

AMERICAN TRAVEL SERVICE
BUREAU
9727 So. Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Tel.: 238-9787

Vietų skaičius ribotas, reikia tuojau
registruotis. Pildome aplikacijas
tiems, kurie 1969 metais norėtų pora
mėnesių praleisti Lietuvoje pas gim-
ines. Išskviečiame žmones iš Lietuvos.
Parūpiname bilietus ir užsienius ir
visus Amerikos miestus.

FORESTS CANT FIGHT FIRES

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmume arba liūdnumo valandų
gražiausios gėlės ir vainikai, o tie
pių papuošimai ir sezoniniai
kapams gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENAS)
5525 So. Harlem Ave. — 584 22

GUŽAUSKIS

BEVERLY HILLS GELININKAS
GELĖS VISOMS PROGOM
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0434

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telefonai: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telefonai: TOWNhall 3-2108-9

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis

Laidotuvių Direktorius

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YARDS 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonai: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų
AMBULANČI
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

BUTKUS - VASAETIS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1005

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDS 7-3401

LACKAWICZ IR SŪNUS

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1138-1139

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YARDS 7-1911

LAWN FUNERAL HOME

Sigmund J. Sutkus

7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

ULBRICHTAS NAUJOJE ŠVIESOJE

Kaip Vokietijos rytų zona pasinaudojo dvi karves žindančio veršelio privilegijomis

J. Krok-Paszkowski lenkų laikraštyje "Dziennik Polski" Londone pateikia naujų informacijų apie Sovietų satelitų tarpe vienintelio išlikusio ištikimo stalinisto, Rytų Vokietijos boso Ulbrichto sugebėjimą komunistų valdomąją rytinės Vokietijos zoną arba kaip komunistai ją vadina "Demokratinę Vokietiją Respubliką" padaryti pačiu didžiuoju perlu Sovietų Rusijos kolonialinėse imperijos karrūnoje.

Britų, amerikiečių ir prancūzų didžiųjų laikraščių pirmuosiose puslapiuose šiomis dienomis pasirodė dideli skelbimai, kuriuose garsinama Pavasarinė Leipzigeris Mugė ir reklamuojamas tos zonos vokiečių ūkinis potencialas, pradeda Krok-Paszkowski savo straipsnį "Vokiečiai tarp Udros ir Labos". Tie apmokami skelbimai dažnai esą skelbiami straipsnių formoje, rodanti pradedusią Rytų Vokietijos ūkinę ofensyvą prieš Vakarus.

DVR ("demokratinės vokiečių respublikos") ūkinis potencialas dažnai Vakaruose neįvertinamas, tuo tarpu kai DVR esanti labiausiai supramontintas kraštas visame komunistų bloke ir jau per eilę metų vaidinančių rolę svarbiausiojo pramonės reikmenų tiekėjo visai Sovietų Sąjungai.

"Šios aplinkybės dėka Rytų Vokietija užėmė stambiausiojo prekybinio partnerio vietą visapasaulyje. Tad galima prielsti, kad be rytinių vokiečių intensyvaus dalyvavimo pramonėje, tokie sovietų laimėjimai kaip elektronikos ir aviacijos srityje — bent jau tokiu trumpu laiku — būtų buvę neįmanomi.

Daugeliu atžvilgių Rytų Vokietijai komunistiniame bloke užima specialią poziciją. Kaip stambiausi mašinų ir pramonės gaminių tiekėjai Sovietams, DVR vokiečiai naudojami ypatingomis privilegijomis žaliavoms gauti. Iš kitos pusės sovietų zonos arba Rytų Vokietijos vokiečiai naudojami specialėmis ligių teisėmis ir Vakarų Bendrosios Rinkos kraštuose.

Europos ūkio Bendruomenės valstybės Rytų vokiečius prekybos santykiuose traktuoja kaip bendrą Vokietijos teritorijos dalį ir dėlto vadinamos tarponinės prekybos arba prekybos tarp Vakarų Vokietijos arba Federalinės Vokietijos Respublikos ir Rytų Vokietijos arba Demokratinės Vokietijos Respublikos ne liečia jokie Bendrosios Rinkos užsienio prekybai taikomieji varžomieji nuostatai.

Besinaudojant tokia privilegija — dvi karves žindančio veršio — padėti Rytų vokiečiams pasisekė pasiekti ūkinio išsivystymo tempo, kurs net Vakarų Vokietijai pralenkia.

Ulbrichto režimas nę nerodo jokių liberalinių tendencijų. Priešingai, Ulbrichtas yra vienintelis sovietų satelitų tarpe išlikęs ištikimas Stalino kviltingas, tebesilaikąs "tiesios" stalininės linijos.

Nepaisant jo, susiklosčiusių ypatingų sąlygų ir aplinkybių dėka Rytų vokiečiams pasisekė pasiekti ir praversti toli siekiančių bent ūkinį reformų.

Tų reformų dėka, Rytų Vokietija yra vienintelis kraštas visame komunistų bloke, kurs išlaiko valstybinės-privatinės nuosavybės formą pramonėje. Iš bendro pramonėje dirbančiųjų 2,100,000 vokiečių skaičiaus apie 700,000 žmonių dirba privatinėje arba pusiau privatinėje įmonėse.

Privatinio kapitalo tokiose įmonėse dalyvavimas, aišku, yra apribotas, tačiau tokiose įmonėse svarbiausias privatus dalyvis yra bendrai tos įmonės direktorium. To dėka, Rytų vokiečiams pavyko ne vien laimėti įmonių vadovybės ypatingą susidomėjimą savo vadovaujama įmone,

bet ir išlaikyti kai kurių iš seno žinomųjų firmų tradicijos tęstinumą.

Pelnas, kaip darbo ir įmonės našumo akstinas Rytų Vokietijoje pradėtas praktikuoti nuo 1963 metų. Kalbėdamas apie planuojamo ūkio naujus dėsnius Ulbrichtas tuomet pasakė, kad "bendra ūkio planavimo ir vedimo nauda gali būti atsiekta tik per pelną". J. Pr.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų

SEIMININKĖ - KOMPANJONĖ

Gyventi vietoje, privačiame kambary su vonia. Matyti ežeras. Yra 2 suaugę. Gaus priedo už gerą darbą. Kalbėti angliskai.
WH 4-5888

ACCOUNTING CLERK-TYPIST
Career opportunity, growth company. Varied assignments. Requires typing & figure work. Must be neat, accurate, intelligent.
Excellent salary.
Call 225-3144
Mr. LOSER

TYPIST

We are looking for an ambitious girl who is a steady worker.
• MANY COMPANY BENEFITS
• GOOD WORKING CONDITIONS
• GOOD TRANSPORTATION.
CA 6-7500

H. C. CHRISTIANS CO.
1325 WEST 15th STREET
(An Equal Opportunity Employer)

STATISTICAL TYPIST
Excellent opportunity with prominent Loop CPA firm for experienced statistical typist. Pleasant working conditions, fringe benefits include profit-sharing plan.
Call 236-9258

STENOGRAPHER & GENERAL OFFICE
Responsible young woman. Light dictation. Accurate typing necessary. Good starting salary for beginner or exp. steno. Excel. benefits. 37½ hr. week. Call Mr. MICKELSON.
NEW YORK LIFE INSURANCE CO.
990 Grove, Evanston. 869-6900
An equal opportunity employer

SUBRENDUSI ANGLISKAI KALBANTI MOTERIS
Gyventi vietoje ir šeiminkauti — būti kompanijonė vyresnei moteriai. Skambinti nuo 10 rto iki 4 p. p.
774-8778

SEIMININKĖ
2 DIENOS SAVAITĖJE
Nereikia virti. 3 suaugusieji. Turi kalbėti kiek angliskai.
545-1555

TYPIST WANTED
Must type at least 40 wds. per min. Will train for dictaphone. Permanent position. Good working conditions. Periodic increases. Profit sharing, bonus, Blue Cross, major medical life insurance.
Call Mr. SAPOZNIK
CH 3-1600

CLERK - TYPIST
5 DAY WEEK.
3 WEEKS VACATION.
Excellent salary and working conditions.
Hospitalization.
TA 9-8600 ext. 230

TRUMPAI

— Šios savaitės ST ECONOMIST ir SW HERALD, pietų Chicagoje anglų kalba leidžiami savaitraščiai, plačiai aprašo šv. Kazimiero sklypų savininkų draugijos susirinkimą, praeitą sekmadienį vykusį Gage Parke.

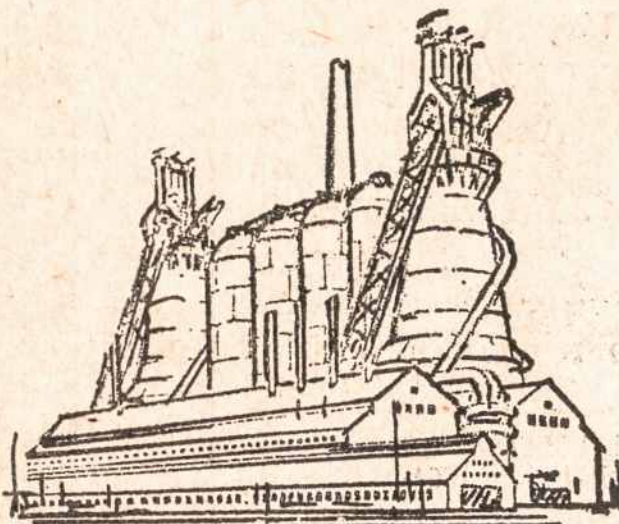
— Kas daryt, kad per anksti širdies atakos nesulauktų — pranešimas Alvudo kultūriniam šeštadienyje, vasario 1 d., 6 v. v. Marquette Parko liet. kat. parapijos salėje. Paskaitos apie asmenybės ugdymą, apie kultūrinio reikalo ir pagerbimo Justino Tumėno, Ph. D. Nuo 5 v. p. p. spalvoti vaikams filmai ir užkanda. Prieš rūkykai, vėžį ir svaiginimąsi parodas. Gale 105 minučių filmas "Naughty Marietta" su Eddy Nelson ir Jeanette MacDonald. Visi kviečiami.

HELP WANTED — MALE
Darbininku Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininku Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininku Reikia

United States Steel

REIKALINGI GAMYBOS DARBININKAI DABAR

DIDŽIOSIOS GARY, INDIANA, PLIENO DIRBTUVĖS SIULO PATĮ DIDŽIAUSIĄ ATLYGINIMĄ!

Proga uždirbti ir išmokti, gaunant įvairius naudingus priedus.

Gary yra draugiškas miestelis, stovįs Michigan ežero pakraštyje, tik tai kelių trumpų mylių atstumoje nuo Chicago.

Jūs čia rasite bažnyčias ir bažnytnius žmones, kurie padės jums susipažinti ir įsitraukti į vietos visuomeninį gyvenimą. Čia veikia klubai ir organizacijos, kurios padės jums tapti šios bendruomenės dalimi...

Mes jums sudarysime darbo progą, kurios jūs siekiate ir norite. Jūs pradėsite \$2.64 į valandą. Pas mus yra normali 40 valandų darbo savaitė, įvesta liberali atostogų tvarka ir apmokėta apdrauda. Veikia planas išiešantiems pensijon, yra visa eilė kitų naudų.

ATVYKITE Į GARY DABAR... Kreipkitės į "DIDŽIOSIOS DIRBTUVĖS" DARBO ĮSTAIGĄ, ESANČIĄ PRIE VIRGINIA GATVĖS VARTŲ.

Atsineškite šį garsinimą, tada mes jums dar daugiau pasakysime. NEREIKALINGAS JOKS PATYRIMAS... Be to, mes turime kelionių atlyginimo planą ir bus kas padeda jums rasti gražią vietą gyventi...

Teifonuokite arba rašykite dabar:

EMPLOYMENT OFFICE
GARY STEEL WORKS
1 NORTH VIRGINIA STREET — GARY, INDIANA
TEL.: AREA CODE 219 — 944-4604

Gary Steel Works
United States Steel
AN EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

MEAT MARKET AND GROCERIES
Cor. store on North side, with or without bldg. Good going busines.
LO 1-4570 or 583-7725

BARBER SHOP FOR SALE
REASONABLE
5802 WEST LAKE ST.
MA 6-0384

MISCELLANEOUS FOR SALE
Įvairūs Pardavimai
PARDUODAMI SUNIUKAI, mišinys lasie su vilku. 5 savičių. Kaina nuo \$7 iki \$10. 1191 McCarthy Rd., Lemont, Ill. Tel. 257-5140.

♦ Chicago's Liet. Medžiotojų ir Meškeriojų klubo Kaukių Balius įvyks vasario 15 d. Marquette salėje, 6908 So. Western Ave. Vietoms užsakyti telef. 776-8688. (Pr).

♦ Lietuviška gira geriama ir visad giriama ne tik aukštaičių, žemaičių, dzūkų, zanavykų, suvalkiečių, bet ir čikagiečių, bus gaunama ir šiais metais Lietuvių Jūrų Skautijos ruošiamoje Klaipėdos Uosto Mugėje vasario mėn. 2 dieną 12 val. po pietų Jaunimo Centre, užsukus į Tėvų komiteto įrengtą menę, kur stalai luž nuo įvairaus lietuviško maisto. Gerbiamieji! Kad nereikėtų šeiminkinėms šventadienio pietų gaminti, o vyriškiams lėkščių plauti, atsilankykite Klaipėdos Uosto Mugės Jaunimo Centran vasario 2 d. 12 val. p. p. L.J.S. (Pr).

"NAUJIENOMS"

Reikalingas spaustuvės darbininkas

Darbas pastovus, atlyginimas geras. Prie mašinų dirbti mėgstantį išmokysime. Rašykite tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 South Halsted St., Chicago, Illinois 60608

MICROWAVE CHIEF ENGINEER

Strong background in design development, test and manufacture of all types of microwave. Supervision of other engineers and technicians. Salary \$20,000 per annum.

TECHNICIANS — MICROWAVE

Background in testing W. G. & Coax Components. Salary to \$250 per week.

ELECTRONIC

Build and test military electronic equipment from schematics. Knowledge of components. Salary to \$250 per week.

Call or write: BILL LOEBL

STRUTHERS ELECTRONICS CORP.

MAMARONECK, NEW YORK 10543

PHONE (914) 698-3000

DIE REVISION

MINOR REPAIRS AND CHANGE OVER

Good opportunity to learn die work, also to work into supervision. Must read blue prints and micrometer. APPLY AT

4545 W. CORTLAND AVE. CHICAGO, ILLINOIS
An Equal Opportunity Employer

AUKSUOTOJAS

Pastovus darbas patyrusiam auksuotojui prie smulkių ir brangių prekių.

NERA SEZONINIŲ ATLEIDIMŲ

Malonios darbo sąlygos.

Kreiptis asmeniškai pas

Mr. BRINGARDNER

LYON - HEALY

1423 W. LAKE ST.

FOUNDRY WORKERS

• MOLD MACHINE OPERATORS
• CORE ROOM LABOR
• SHIPPING LABOR
• CLEANING LABOR
• COMMON LABORERS

Paid holidays, hospitalization, vacations and retirement benefits. Send resume and qualifications to Personnel.

TRINITY VALLEY FOUNDRY

3400 BRYCE STREET
FT. WORTH, TEXAS

MILLING MACHINE SET-UP & OPERATE EXPERIENCED

Steady. Free Hospitalization And Life Insurance. Paid Holidays And Vacations.
4545 W. CORTLAND ST. CHICAGO, ILLINOIS
An Equal Opportunity Employer

BOOKKEEPER

MIDLAND HOTEL

173 WEST ADAMS

See Mr. JUDA

DE 2-1200

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMCAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI

DEL VISU INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI.

DRAUDIMO AGENTŲRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET

TEL. 925-6015

ARTI MARQUETTE PARKO, 4 butų, mūrinis, po 5 kambarius. 50 pėdų sklypas. 4 mašinoms mūr. garažas. Savininkas išvyksta. \$52,900.

ARTI MARQUETTE PARKO švarus 5½ kamb., mūrinis 8 metų senumo. Gazu šildoma. Vandens apšėmimo kontrolė. Savininkas duoda paskolą. — \$22,900.

J. BACEVIČIUS - BELL REALTY

6455 So. KEDZIE AVENUE

TEL. PR 8-2233

BY OWNER FOR SALE 3 bedroom, 8 yrs. old brick. Panelled recreation room. Near 67th and Damen. Best offer. Phone 434-7266.

PASKAITYKIT — SVARBU

MODERNISKAI ĮRENGTAS, šviesus 2 butų po 3 miegamus, namas. Įrengtas beismontas. Atskiri šildymai. \$19,900.

3 BUTŲ MŪRAS. 2 auto garažas. Gazu šildymas. Platus lotas. Geležinė tvora. Arti mūrų. \$28,500.
6 KAMB. MŪRAS. Kabinėtų virtuvė, karpetai, naujas gazu šildymas ir garažas. Apie 61-mą California. \$21,400.

LOTAS DVIEM BUTAMS, 30 pėdų, prie Marquette Parko. Pigus. GELSVAS 2 BUTŲ, 16 metų mūras. Atskiri šildymai, air-cond., karpetai. Virš 40 pėdų lotas. Mūro garažas. \$43,000.

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

VLADAS ŠIMAITIS
apskačiuoja pajamų mokesčius — income tax lietuviams, informuoja apie namų pirkimą, pardavimą, paskolą ir kiti.
2737 W. 43rd STREET
CL 4-2390

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

APDRAUDŲ AGENTŲRA:
namų, automobilių gvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Franckus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel.: PR 8-9533

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
IR KITUS KRAŠTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

DON'T set his world on fire

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIĄ PASISEKIMĄ BIZNYJE — TAD GARSINKIS IR TU.

Valdis Real Estate
2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

MŪRINIS, 4 KAMBARIAI su 4 kambarių butuku pastogėje ir 3 kambariai sklype, Brighton Parke.

ŠIMAITIS REALTY
INCOME TAX SERVICE
2737 W. 43rd STREET
Tel. CL 4-2390

PERKAME, PARDUODAME, MAI-NOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
PProspect 8-5454

Šimkus Real Estate
NOTARY, INCOME TAX SERVICE
4259 So. MAPLEWOOD AVENUE
Tel. CL 4-7450.

Greitas ir tvarkingas visokiausiu nuosavybės pirkimas - pardavimas. Be to šioje kontoroje daromi ir lietuviški vertimai, užpildomi pilietybės prašymai, income tax ir įvairūs kitoki filmai. Darbo val.: Kasdien 9—3 ir 5—8.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaiciavimai nemokamai. Turinį leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL

4444 So. Western Ave., CHICAGO, ILL. 60609
Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus idedame.

KAMINUS ĮSVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit
LA 1-6047 arba RO 2-8778
Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada.